Ազգ

Azg armenian daily

Յունուար 27 Չորեքշաբթի 1993

օրաթերթ
Գ տարի, թիւ 13 (264)
գինը 2 ռ.
դասիչ 69149

Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47

հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Ընթացիկ

Հայաստանին օգնելու կոչ ամերիկացիներին

ԱՄՆ երկրներին օգնության գծով Մ. Նահանգների նախագահի արտակարգ դեսպան Ռ. Արմիթեյջի գրասենյակը համագործակցությամբ Միացյալ Նահանգներում Հայաստանի դեսպանատան, ինչպես նաեւ ժողովրդավարության եւ զարգացման ֆոնդի, ամերիկացիներին է դիմել կոչով, նրանցից խնդրելով չփչացող մթերք, ծծեռային հագուստ եւ դեղորայք ուղարկել Կովկաս: Նախատեսված առաքանիները հավաքվելու են փետրվարի 10-ին, իսկ տեղափոխման ծախսը ֆինանսավորելու է պետքարտուղարությունը:

Գազի դիմաց մազութ

Վրաստանի հետ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն, ներկայումս Հայաստան չմատակարարվող գազի փոխարեն Բաքվի նավահանգստից հանրապետություն կուղարկվի մազութ: Գազը կփոխանակվի մազութով հետեւյալ հարաբերությամբ. 1 միլիոն խմ գազ 100 տոննա մազութի դիմաց: ■

ԱԳՆ

Խ. Ստամբոլցյան. Անհապաղ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նիստ

Երեկ Հայաստանի արտգործնախարարությունում տեղի ունեցած բրիֆինգի ընթացքում «Գթություն» հայկական բարեգործական միության նախագահ Խաչիկ Ստամբոլցյանը լրագրողների ուշադրությանը ներկայացրեց նախորդ օրը Հայաստանում ՄԱԿ-ի գրասենյակի աշխատակիցներին ներկայացրած իր դիմումը, որն ուղղված էր ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիին: Այդ դիմումի մեջ նշվում է, որ «այսօր աշխարհի հետ Հայաստանը կապող երկաթգծի չորս ուղիներից (Ադրբեջան, Վրաստան, Թուրքիա, Իրան) տարբեր պատճառներով չի աշխատում եւ ոչ մեկը: Եթե մինչեւ այսօր Ադրբեջանի եւ Վրաստանի հանցագործ յուրացումների պատճառով Հայաստանը խոստացունչ ծնուած պայմաններում ստանում էր իրեն հասանելիք գազի 25 տոկոսը, ապա 1993 թ. հունվարի 23-ին Վրաստանում իրականացված ահաբեկչական գործողության հետեւանքով Հայաստանն իսպառ զրկվել է գազից»: ▸Տես էջ 5

Պահանջվում է աշխարհի էկոլոգների միջամտությունը

Երեկ Հայաստանի արտգործնախարարությունում տեղի ունեցավ հանրապետության բնության եւ շրջակա միջավայրի պահպանության նախարար Կարինե Դանիելյանի մամուլի ասուլիսը, որի ժամանակ նա հրապարակեց իր դիմումն ուղղված բոլոր երկրների կառավարություններին, էկոլոգիայի նախարարությունների ղեկավարներին, հասարակական էկոլոգիական միություններին, միջազգային էկոլոգիական կազմակերպություններին:

Դիմումում նշված է, թե պարտադրված չհայտարարված պատերազմի եւ տրանսպորտային ու էներգետիկական շրջափակման հետեւանքով Հայաստանը վերածվել է էկոլոգիական աղետի գոտու: Նախարարը նշեց նաեւ, թե շարունակվող շրջափակումը հղի է ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ առնվազն ամբողջ Անդրկովկասի էկոլոգիական եւ սանիտարահամաճարակային վիճակի հետագա վատթարացմամբ: Առավել պայթյունավտանգ իրավիճակը փակված ԱԷԿ-ի հնարավոր շահագործմամբ, որը գլոբալ հետեւանքներ կհանգեցնի: Իսկ վերջին օրերի ճգնաժամի խորացումը խիստ դժվարացրել է նույնիսկ կանգնած ԱԷԿ-ի անվտանգության ապահովումը:

Ստեղծված իրավիճակում տիկին Դանիելյանն իր գործընկերներին կոչ է անում նեցուկ լինել բոլոր ուժերը անհապաղ վերացնելու հանրապետության տրանսպորտային եւ էներգետիկական շրջափակումը, կանխելու ողջ շրջանի դեգրադացիան: ■

Երեւան

ՇԻՆԱՐԱՐՆԵՐԸ ԽՈՍՏԱՆՈՒՄ ԵՆ ԳԱԶԱՄՈՒՂԸ ԵՐԱՆՈՐՈԳԵԼ ՄԻՆՉԵՎ ԿԻՐԱԿԻ

Ինչպես մեր թղթակցին տեղեկացրեց Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Մանոյանը, հունվարի 22-ի լույս 23-ի գիշերը Վրաստանի Հանրապետության Մառնեուլիի շրջանում Խրամի գետանցում պայթեցվել է Հայաստան մտնող գազատարի 250 մետր հատվածը, որի հետեւանքով շարքից դուրս են եկել 5 հենասյուներ: Գազի մուտքը հանրապետություն լիովին դադարեցվել է:

Ներկայումս հայ եւ վրաց գազաշինարարների կողմից կատարվում են վերականգնողական աշխատանքներ: Ըստ նախնական հաշվարկների, 1000 մմ տրամագծով խողովակների տեղադրումը կավարտվի փետրվարի 10-ին: Մինչ այդ աշխատանքներ են տարվում 500 մմ-անոց տրամագծով ժամանակավոր խողովակաշար անցկացնելու ուղղությամբ: Եթե մինչեւ կիրակի օրն ավարտվի նրա շահագործումը, ապա հանրապետությունը հնարավորություն կունենա օրական առնվազն 5 միլիոն խմ գազ:

Ստեղծված իրավիճակում էներգիայի միակ աղբյուրը մնում են հիդրոէլեկտրակայանները, որոնց արտադրած էլեկտրաէներգիայի ընդհանուր քանակությունն օրական կազմում է 12-13 միլիոն կիլովատ ժամ: Պրն. Մանոյանը նաեւ նշեց, թե եղած էլեկտրաէներգիան կտրվի կենսապահովման ամենաանհրաժեշտ օբյեկտներին հացի արտադրությանը, ջրամատակարարմանը, հիվանդանոցներին (44-ից 15-ին), ջերմակայաններին՝ ներքին ռեժիմի պահպանման համար, ինչպես նաեւ կապի որոշ հանգույցներին:

Երեկ տեղի ունեցած օպերատիվ կառավարման հանրապետական շտաբում որոշվել է 10 միլիոն ռուբլու դոտացիա հատկացնել տրանսպորտի նախարարությանը՝ կոմերցիոն գներով բենզին ձեռք բերելու եւ լրացուցիչ 100 ավտոբուսների օգտագործման համար: [illegible] որոշվել է, որ մետրոպոլիտենի աշխատանքի ժամը 9-17-ը:

Հեռախոսային կապի բավարարման նպատակով որոշվել է մայրաքաղաքի բոլոր բնակչահագործման գրասենյակներում տեղադրել «52» համարով հեռախոսներ, որտեղից քաղաքացիներն անհրաժեշտության դեպքում կարողանան զանգել «01», «02», «03» հեռախոսահամարներով: Միեւնույն ժամանակ ներքին գործերի նախարարության կողմից կշարունակվի իրականացվել շուրջօրյա պարեկություն: Մեզ հասած տեղեկությունների համաձայն, արդեն Բաթումից Հայաստան է ուղարկվել նաեւ մազութի 31 վագոն:

Այժմ Հայաստանը Վրաստանից ներմուծում է 6-15 մեգավատ հզորությամբ էլեկտրաէներգիա: Իսկ էլեկտրահաղորդման գծերի վերանորոգումից հետո հնարավորություն կստանանք Ռուսաստանից նույնպես ներմուծել էլեկտրաէներգիա: Ներմուծվում է նաեւ հեղուկ վառելանյութ մասնավորապես հեղուկ գազ: ■

Ընդհանուր

Սպիտակ տունը չի պաշտպանի Իսրայելին պատժելու պահանջը

Սպիտակ տունը արաբական երկրներին հայտնեց, որ Մ. Նահանգները չի կարող պաշտպանել 417 պաղեստինցիների արտաքսման կապակցությամբ Իսրայելին պատժելու ՄԱԿ-ի որոշում ընդունելու պահանջը: Վաշինգտոնի կարծիքով, վեճը կարելի է լուծել կողմերի մասնակցությամբ:

ՄԱԿ-ի հսկիչները ցուցակներ են ուզում

Իրաքի միջուկային զենքերը ննող ՄԱԿ-ի հսկիչ խումբը Իրաքից պահանջեց իրեն տրամադրել Իրաքին միջուկային զենքեր մատակարարած արտասահմանյան կողմերի ցուցակը: ՄԱԿ-ի հսկիչ խումբը պահանջում է, որ Իրաքը իրեն տրամադրի նախապես տրված 80 անուն ցուցակի մնացյալ մասը: Մյուս կողմից Իրաքի փոխվարչապետ Թարեք Ազիզը հայտարարեց, որ Իրաքը ցանկանում է ավելի լավ հարաբերություններ ունենալ Վաշինգտոնի հետ:

Ունիթայի ղեկավարը պատրաստ է զինադադարի

Անգոլայում ընդդիմադիր ղեկավար Սավիմբին պատրաստակամություն է հայտնել զինադադար կնքելու կառավարության հետ: Միեւնույն ժամանակ Անգոլայում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները փորձում են բանակցություններ նստեցնել կառավարության եւ Սավիմբիի ղեկավարած Ունիթայի ներկայացուցիչներին:

Շեւարդնաձե-Էլչիբեյ հանդիպում

Նախատեսվում է, որ հաջորդ շաբաթ Բաքվում Վրաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարներ Էդուարդ Շեւարդնաձեն եւ Աբուլֆազ Էլչիբեյը կստորագրեն համագործակցության եւ բարիդրացիական հարաբերությունների սկզբունքների մասին հռչակագիրը: Ինչպես «ԻՖ»-ին հաղորդեց Վրաստանի ղեկավարի մամուլի քարտուղար Ռեւազ Էգաձեն, այդ մասին պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել հունվարի 25-ին Շեւարդնաձեի ու Էլչիբեյի միջեւ տեղի ունեցած հեռախոսազրույցի ժամանակ: Ռ. Էգաձեի խոսքերով, Բաքվում նախատեսվում է ստորագրել նաեւ երկու երկրների միջեւ առեւտրատնտեսական, բանկային, ներդրումային համագործակցության մասին պայմանագրերի մի փաթեթ: ■

Գազ

Վրաստանը հերքում է մեղադրանքները

Վրաստանի գազի գերատեսչության նախագահ Կարլո Նիկոլայշվիլին հերքել է Հայաստանի որոշ աղբյուրների այն լուրերը, թե Վրաստանն իր իր կարիքների համար է օգտագործում Ռուսաստանից եւ Թուրքմենստանից Հայաստան առաքվող բնական գազը: Նրա խոսքերով, 1992 թ. պայմանագրով նախատեսված 6.989 մլրդ խմ գազի փոխարեն Թուրքմենստանից Վրաստան է առաքվել 6.713 մլրդ խմ: Վրաստանն իր համար նախատեսված 5.388 մլրդ խմ-ից ստացել է 4.796 մլրդ խմ կամ պլանի 89 տոկոսը: Հայաստանը պետք է ստանար 1.6 մլրդ խմ, բայց ստացել է 19 տոկոսով ավելի՝ 1.916 մլրդ խմ: ■

Ճակատ

ՂԱՐԱԲԱՂ. ԼԱՅՆԱԾԱՎԱԼ ԳՐՈՀ ԱՍԿԵՐԱՆԻ ԵՎ ԿԻՉԱՆԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից **Վահրամ Աղաջանյանը**, խաղաղությունը Լեռնային Ղարաբաղի ամբողջ տարածքում շարունակվում է մնալ լարված: Ադրբեջանական կազմավորումները, մեծ ուժեր կենտրոնացնելով Աղդամի, Ֆիզուլու, Մարտակերտի եւ Լաչինի ուղղություններով փորձում են վճռական բեկում մտցնել ԼՂՀ ռազմաճակատներում: Ադրբեջանական հեռուստատեսության մեկնաբանների կարծիքով, հայ-ադրբեջանական պատերազմը մտնում է իր հաղթական ավարտին եւ մինչեւ փետրվարի վերջը Լեռնային Ղարաբաղը ամբողջովին կազատագրվի հայերից: Հունվարի 25-ին ադրբեջանական կազմավորումները զրահատեխնիկայի եւ երկու ռազմական ուղղաթիռների աջակցությամբ լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել Ասկերանի շրջանի Ոսկեվազ, Փառուխ, Սարդարաշեն եւ ռազմավարական մեծ նշանակություն ունեցող Քարագլուխ գյուղերի ուղղությամբ: ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերին առայժմ հաջողվում է կասեցնել թշնամու գրոհը: Երեկ մարտերը Քարագլուխ գյուղի ուղղությամբ շարունակվում էին: Նախօրեին ադրբեջանական կազմավորումները հրետակոծել են նաեւ Մարտակերտի շրջանի Կիչան, Առաջաձոր եւ Վանք գյուղերը: Երեկ առավոտյան Ֆիզուլու եւ Աղդամի շրջաններում տեղակայված կրակակետերից ծանր հրետանուց հրետակոծվել են Մարտունի շրջկենտրոնը եւ շրջանի Ճարտար գյուղը, ինչպես նաեւ Հադրութ շրջկենտրոնն ու շրջանի Էդիլլու գյուղը: Տուժածների մասին տեղեկություններ ճշտվում են:

Ինչպես հաղորդում է «Նոյյան տապան» գործակալությունը, ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի շտաբի տվյալներով հունվարի 25-ի վաղ առավոտյան ժամը 7-ից մինչեւ 19-ը ադրբեջանական բանակի կազմավորումները տանկերից, հրետանուց եւ «Գրադ» կայանքներից հրետակոծել են Լեռնային Ղարաբաղի Ասկերանի շրջանի գրեթե բոլոր սահմանամերձ բնակավայրերը: Այնուհետեւ ադրբեջանական բանակը փորձել է լայնածավալ գրոհ ձեռնարկել Ասկերանի շրջանի Քարագլուխ եւ Նախիջեւանիկ գյուղերի ուղղությամբ: ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերին հաջողվել է լիովին կասեցնել թշնամու գրոհը, չզիջելով ոչ մի դիրք: Ըստ «Սնարք» գործակալության, լայնածավալ հարձակմանը ադրբեջանական կողմից մասնակցել են նաեւ ռազմական ուղղաթիռներ: Մարտերի ընթացքում ադրբեջանցիները տվել են մեծաթիվ կորուստներ: Հայկական կողմից զոհվել է երկու եւ վիրավորվել 10 մարդ: Այս մասին «Սնարք» գործակալությանը հայտնել են ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի պետվարչությունից:

Միաժամանակ ադրբեջանական կազմավորումները լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել նաեւ Մարտակերտի շրջանի Կիչան գյուղի ուղղությամբ: Ռազմաճակատի այս հատվածում նույնպես ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերին հաջողվել է լիովին կասեցնել թշնամու գրոհը:

Լաչինի մարդասիրական միջանցքի հյուսիսային եւ հարավային մասերում առձանագրվել են միայն առանձին կարճատեւ փոխհրաձգություններ: Գորիս-Լաչին-Ստեփանակերտ ճանապարհը գործում է անխափան: Իր հերթին Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հայտնում է, թե հունվարի լույս 26-ի գիշերը Լեռնային Ղարաբաղի տարածքից «Գրադ» կայանքներից հրետակոծվել են Աղդամ եւ Ֆիզուլի շրջկենտրոնները: Աղդամում զոհվել է չորս մարդ, այդ թվում երեխա: Ըստ նույն տվյալների, հայկական ուժերն իբր փորձել են գրոհել Ֆիզուլու շրջանի ուղղությամբ, սակայն գրոհը ետ է մղվել: Մարտերի ընթացքում իբր խփվել է հայկական մեկ տանկ, մեկ հետեւակի մարտական մեքենա եւ մեկ «Գրադ» կայանք: Ըստ Ստեփանակերտից ստացված տվյալների, հունվարի 25-ին Մարտակերտի շրջանում հայկական կազմավորումներին հաջողվել է արկի նետմամբ հարվածով ոչնչացնել ադրբեջանական զինվորներ տեղափոխող ավտոբուսը: Նույն աղբյուրները հաղորդում են, թե երկուշաբթի օրվա մարտերի ընթացքում ադրբեջանական բանակի կորուստները կազմում են յոթանասուն մարդ: ■

Սահմաններում հանգիստ է

Ինչպես հաղորդում են տարբեր լրատվական գործակալությունները, Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայության տվյալներով, վերջին երեք օրերի ընթացքում իրադրությունը հայ-ադրբեջանական սահմանում համեմատաբար հանգիստ է եղել: Միայն առանձին դեպքերում անցորդը խախտվել է կարճատեւ ավտոմատային կրակահերթերով: Ինչպես Գորիսից հաղորդում է մեր թղթակից **Համլետ Բաբաջանյանը**, երրորդ օրն է, ինչ իրադրությունը համեմատաբար հանգիստ է նաեւ Գորիսի շրջանի սահմանամերձ գյուղերում եւ Լաչինի մարդասիրական միջանցքի մատույցներում: Մինչդեռ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունից տեղեկացնում են, թե իբր կիրակի օրը Հայաստանի Կրասնոսելսկի շրջանի տարածքից «Գրադ» կայանքներից հրետակոծվել են Գեդաբեկի շրջանի Նովոիվանովկա եւ Նովոսարատովկա գյուղերը: Տուժածների մասին տեղեկություններ չեն հայտնվում: ■

digitised by A.R.A.R.@

Սոցիալական

ՊԱՇՏՈՆԱՊԷՍ 50 ՀԱԶԱՐ ԳՈՐԾԱԶՈՒՐԿ

Իրականում նրանց թիվն աւելին է

Ինչպես են ընկալվում էին մեր բերքի նախորդ համարում, վառելիքաէներգետիկ ճգնաժամի պատճառով այսօր Հայաստանում աշխատում են ընդամենը 7-8 ձեռնարկություններ, այսինքն բազմաթիվ արդյունաբերական ձեռնարկությունների մոտ երկու տոկոսը: Ինչպիսի՞ն է հարկադիր պարապուրդի մատնված ձեռնարկությունների աշխատողների վիճակը, ի՞նչ միջոցներով են նրանք գոյատեւում: Հայաստանի աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարար Ազատ Եսայանի խոսքերով, այդ ձեռնարկությունների աշխատողները (մոտ 120 հազար մարդ) հարկադիր պարապուրդի ժամանակ ստանում են իրենց աշխատավարձի երկու երրորդը: Այս հարցում ժամկետի առումով որեւէ սահմանափակում չկա: Ըստ նախարարի, երբ որեւէ ձեռնարկություն ի վիճակի չէ վճարել իր աշխատողներին հարկադիր պարապուրդի համար, ապա սկզբում նախարարության մյուս հիմնարկները օգնում են «անվճարունակ» ձեռնարկությանը, իսկ երբ որեւէ ձեռնարկություն ի վիճակի է, բայց իր աշխատողներին հարկադիր պարապուրդների ժամանակ չի վճարում օրենքով նախատեսված աշխատավարձի երկու երրորդը, ապա հարցը կարող է վճռել դատարանը:

Իհարկե, թվում է, թե ամեն ինչ հարթ է, եւ զոնե ձեւականորեն աշխատանք ունեցողները կարող են հանգիստ լինել իրենց աշխատավարձի երկու երրորդը կստանան: Բայց արդեն այսօր բնակչության մեկ ընչի սպառողական զամբյուղն անցնում է 4 հազար ռուբլուց (առնվազն հաշվարկներով), ուստի դժվար է պատկերացնել, թե ինչպես կարելի է ապրել առանց այն էլ աղքատիկ աշխատավարձի երկու երրորդով:

Պրն. Եսայանի խոսքերով, արդեն այսօր հանրապետությունում պաշտոնապես գրանցված են մոտ 50 հազար գործազուրկներ: Բնականաբար նրանց վիճակն անհամեմատ ավելի ծանր է: Նրանց տրվող նպաստների չափը, ըստ նախարարի, կախված է նրանց նախկին աշխատանքի վայրից ազատվելու պայմաններից եւ աշխատավարձից: Եթե գործազուրկը դիմում է աշխատանքի բորսա, ապա նրան պարտավոր են երեք անգամ համար աշխատանք առաջարկել: Բայց «համար աշխատանք» ձեւակերպումն այնքան էլ հստակ չէ, որովհետեւ, օրինակ, օտար լեզվի ուսուցիչների համար դժվար է նման աշխատանք գտնել, իսկ մեկ ուրիշը, որը նույնպես մանկավարժի դիպլոմ ունի, բայց երբեք չի աշխատել այդ բնագավառում, կարող է հավակնել նույն աշխատանքին:

Եւ այնուամենայնիվ, հակասություն կա ամբողջովին կարգավորված հարաբերություն ունեցող հանրապետությունում գործազուրկների ընդամենը երկու-երեք տոկոս են, այն դեպքում, երբ Եվրոպայի զարգացած երկրներում դրանց թիվը հաճախ հասնում է 7-8 տոկոսի: Ո՞րն է պատճառը: Պրն. Եսայանի խոսքերով, 50 հազարը միայն պաշտոնապես գրանցված գործազուրկներ են, բայց նրանց թվին է ավելացնել նաեւ հարկադիր պարապուրդի մատնվածներին եւ նրանց, ովքեր հույս չունենալով աշխատանք գտնել զբաղվածության ծառայության միջոցով եւ «իրենք իրենց գլխի ճարը տեսնում են»: Այստեղ նույնպես աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարարությունը մեծ անելիքներ ունի, որովհետեւ հանրապետությունում մարդիկ իրականում ինչ-որ տեղ աշխատում են, բայց գրանցված են որպես գործազուրկներ եւ նպաստ են ստանում: Նախարարի խոսքերով, այդ ամենը վերահսկելու համար անհրաժեշտ է ունենալ բանկային եւ էլեկտրոնային համակարգեր, համակարգիչներ եւ այլն: Ուստի պատահական չէ, որ Համաշխարհային բանկի կողմից Հայաստանին տրամադրված տեխնիկական վարկից 3 միլիոն 75 հազար դոլլարը տրամադրվելու է զբաղվածության ծառայություններին:

Պրն. Եսայանը կարեւորեց նաեւ գործազուրկներին վերամասնագիտացնելու խնդիրը: Ըստ նրա, Հայաստանում կան բարձրորակ մասնագետներ, որոնք իրենք կարող են մասնակցել այդ աշխատանքներին:

ԱՐԱՄ ԱՐԳՈՒԹՅԱՆ

ՀՀ ԳԽ

Բ. Արարքցյանը հանդիպեց ՀՌԱԿ խմբակցության հետ

Հունվարի 25-ին ՀՀ ԳԽ ՀՌ խմբակցության անդամները հանդիպեցին ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի հետ: Երկու ժամ տեւած զրույցի ընթացքում քննարկվեցին հանրապետությունում ստեղծված ծանր սոցիալ-տնտեսական վիճակը, դրա ծնող պատճառները, ինչպես նաեւ այն անհրաժեշտ քայլերն ու միջոցառումները, որոնք կողմերի կարծիքով կարող են ծառայել դրության բարելավմանը:

Խորհրդարանի նախագահը ՀՌԱԿ խմբակցության ուշադրությունը հրավիրեց ՀՀ ԳԽ 6-րդ նստաշրջանի աշխատանքների նախապատրաստման ընթացքի վրա: Նա այն կարծիքը հայտնեց, որ օրակարգի ձեւավորման հարցում նախապատվությունը պետք է տրվի այն օրենքներին, որոնք երաշխավորել են եւ լիարժեք քննարկումներից հետո պատրաստ են ներկայացվելու նստաշրջանի հաստատմանը:

Խոսք բացվեց նաեւ հանրապետության օրենսդիր բարձրագույն մարմնի բարեփոխման մասին, որի նախագծի շուրջ աշխատանքներ են տարվում: Հատկապես կարեւորվեց խորհրդարանի օրենսդրական աշխատանքի արդյունավետության բարձրացման անհրաժեշտությունը:

Բաբկեն Արարքցյանը եւ ՀՌԱԿ խմբակցության անդամները պայմանավորվեցին մինչեւ 6-րդ նստաշրջանի սկսվելը եւս մեկ անգամ հանդիպել, որի ժամանակ էլ կիսակցվի ՀՀ ԳԽ նախագահի բարձրացրած հարցերի նկատմամբ խմբակցության դիրքորոշումը: ■

Հայաստանը միջոցառումներ կձեռնարկի Հայաստանի, ինչպես նաեւ Վրաստանի տարածքով անցնող գազամուղի հուսալի պաշտպանության համար: Այդ մասին հայտնեց Հայաստանի նախագահի ազգային անվտանգության գծով գլխավոր խորհրդականի տեղակալ Էդուարդ Սիմոնյանցը: Նրա խոսքերով, այդ մասին ներկայումս բանակցություններ են տեղի ունենում Վրաստանի ղեկավարների հետ:

Ռուս սահմանապահները Լենինականից տեղափոխվում են Վլադիկավկազ

Երկուշաբթի ... Մախաչկալա ... մանել Լենինականի ... առաջին ... ժակազմը: Սահմանապահները պետք է տեղակայվեն Հյուսիսային Օսիայում: Մինչեւ Վլադիկավկազ, որտեղ կլինի զոկաշի վայրությունը, սահմանապահները պետք է հասնեն սեփական միջոցներով, շրջանցելով Չեչնիան, քանի որ Գրոզնին իր տարածքով անցնելու թույլտվություն չի տվել: Ինչպես հայտնեցին Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի լրատվական կենտրոնում, Լենինականի հատվածում մնում է ադրբեջանական կողմին հանձնել 2 սահմանապահ ուղեկալ:

Ադրբեջանում 500 հազար փախստական

Ներկայումս Ադրբեջանում են գտնվում մոտ 500 հազար փախստականներ: Ընդ որում, նրանց մոտավորապես կեսը գաղթել է Հայաստանից, մյուսները՝ Լեռնային Ղարաբաղից եւ Հայաստանի հետ սահմանամերձ Ադրբեջանի շրջաններից: Այդ մասին հաղորդեց Ադրբեջանի նախագահի ազգամիջյան հարաբերությունների գծով խորհրդական Հիդայաթ Օրուջեւը ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գլխավոր կոմիսարիատի ներկայացուցիչների հետ Բաքվում կայացած հանդիպման ժամանակ: Ինչպես երեւում է, Ադրբեջանում փախստականների թիվն աճում է գլխապտույտ արագությամբ, մեկ ամսում 350 հազարից հասնելով 500 հազարի:

Ընդունվել է օրենք պետական պարտքի մասին

1992 թ. վերջին Ադրբեջանի միլլի մեջլիսը ընդունել է օրենք պետական պարտքի մասին, որը նախատեսում է պետական կառուցվածքների կողմից արտաքին եւ ներքին պարտքի վճարման մեխանիզմները: Այս օրենքը որոշում է Ադրբեջանի եւ արտասահմանյան որեւէ երկրի միջեւ վարկային գործառնությունների անցկացման իրավական հիմքերը: Այս օրենքով պետությունն իր վրա է վերցնում բնակչությունից պարտք վերցրած փողի եւ խնայդրամարկղներում եղած խնայողությունների արժեզրկումը:

Էլչիբեյը մեկնում է Շվեյցարիա

Հունվարի 28-ին Ադրբեջանի նախագահը կայցելի Շվեյցարիա, ուր կմասնակցի միջազգային տնտեսական համաժողովի աշխատանքին: Այդ մասին «ԻՏ»-ին հաղորդեցին նախագահի մամուլի ծառայությունում: Ա. Էլչիբեյին կուղեկցեն տնտեսական հարցերով խորհրդականները:

1993 թվականին մթերքը կթանկանա

Ադրբեջանի առաջին փոխվարչապետ, էկոնոմիկայի պետական կոմիտեի նախագահ Ալի Մասիմովը «Զերկալո» թերթին տված հարցազրույցում հայտնել է, թե կառավարությունը հսկում է գների հազիվ 10-15 տոկոսը: Նրա կարծիքով, 1993 թ. Ադրբեջանում հատկապես կթանկանա ներմուծվող մթերքը. ցախարը (ներմուծվում է 100 տոկոս), կարագը (93 տոկոս), ալյուրը (75 տոկոս), միսը (60 տոկոս):

Սնարք

Քրդերեն, թալիշերեն եւ լեզգիերեն հաղորդումներ

Ադրբեջանի ռադիոն սկսել է կանոնավոր հաղորդումներ եթեր տալ քրդերեն, թալիշերեն եւ լեզգիերեն լեզուներով:

Իրանը կօգնի Նախիջեւանին

Ադրբեջանի խորհրդարանի փոխնախագահ Ա. Ջալիլովի խոսքերով, համաձայնություն է ձեռք բերվել, որ Իրանը անմիջապես Նախիջեւան առաքի 60 միլիոն մազութ, 40 միլիոն դիզելային վառելիք, 100-120 տոննա ալյուր: ■

Բացվել է առեւտրի միավորում

Ինչպես հաղորդեց ԼՂՀ առեւտրի միավորման տնօրեն Մանուկ Սարգսյանը, 1993 թ. հունվարի 12-ից սկսել է գործել ԼՂՀ առեւտրի միավորումը:

Սարգսյանի խոսքերով, միավորման գործունեության մասին հրամանը տրվել էր դեռեւս 1992 թ. սեպտեմբերի 14-ին, սակայն ԼՂՀ-ում ստեղծված իրավիճակի պատճառով այն սկսել է գործել միայն սույն թվականի սկզբից: Միավորման նպատակն է հանրապետության առաջնող ապրանքների կենտրոնացումը, ապրանքներ, որոնց բաշխումը զբաղվում է ԼՂՀ Նախարարների խորհուրդը: Բնոների ժամանակին առաքման միակ արգելքը վառելիքի բացակայությունն է:

Նոյյան Տառյան

Ծրագիրը սպառնալիքի տակ

Սեփականաշնորհում

Հայաստանում պետական ունեցվածքի սեփականաշնորհման իրագործումը ծախողման սպառնալիքի տակ է: Վարչապետ Խոսրով Հարությունյանի մամուլի ասուլիսի ժամանակ այդ մասին հայտարարել են սեփականաշնորհման պետական հանձնաժողովի անդամները: Անցյալ տարվա դեկտեմբերին խորհրդարանի որոշմամբ ստեղծված հանձնաժողովը մինչեւ օրս չունի ոչ համապատասխան հարկաբաժին, ոչ էլ այդ աշխատասենյակներ: Հանձնաժողովի նախագահ է նշանակվել միայն հունվարի 20-ին:

Ինչպես «Սնարք»-ին հայտնեց հանձնաժողովի անդամ Կ. Կոստանդյանը, հանրապետությունում սեփականաշնորհման 1992 թ. ծրագիրը ձախողվել է եւ ինքնաբերաբար անցել 1993 թ.:

Սնարք

Լուսանկարները ներկայացնում են

Երեւանի բնակիչ Հրաչյա Հարությունյանը հունվարի 21-ին Շուշի քաղաքի լուսանկարների եզակի հավաքածու նվիրեց Հայաստանում ԼՂՀ ներկայացուցչությանը: 1946 թվականին նրա հոր՝ Ռաֆայել Հարությունյանի կատարած լուսանկարները պատկերում են 1920 թ. ադրբեջանցիների հրկիզած հին հայկական քաղաքի, այդ թվում նրա հուշարձանների ավերակները:

«Բերին է հայտնի, որ այդ ավերակները գոյատեւել են մի քանի տասնամյակ, իսկ այնուհետեւ 60-ական թթ. սկզբներին սոցիալիստական Ադրբեջանի իշխանությունների երկրի երեսից դրանք մեկընդմիշտ ջնջվել են այդ հանրապետության ղեկավարության իրականացրած Լեռնային Ղարաբաղի եւ մասնավորապես Շուշիի ադրբեջանականացման ծրագրերում», «Սնարք»-ի թղթակցի հետ զրույցում ասաց Երեւանում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության մշտական ներկայացուցիչ Մանվել Սարգսյանը:

Սնարք

Հայրիկյանը վերադառնում է եւ մեղադրում

Երեկ Հայաստանի Գերագույն խորհրդի շենքում տեղի ունեցավ ԱԻՄ-ի նախագահ, ԳԽ պատգամավոր, Գորիսի եւ հարակից սահմանամերձ շրջանների նախկին պարետ Պարույր Հայրիկյանի մամուլի ասուլիսը, որի ժամանակ նա լրագրողներին հայտարարեց, թե վերադառնում է մեծ քաղաքականություն:

Ինչպես հայտնի է, Հայրիկյանը Գորիսի եւ հարակից շրջանների պարետ էր նշանակվել երկու ամսով, եւ այդ ժամկետն ավարտվել էր դեռեւս անցյալ տարվա սեպտեմբերին: Եւ այնուամենայնիվ, ըստ նրա, նախագահի խնդրանքով ինքը շարունակել էր աշխատանքը փաստորեն հայտնվելով ապօրինի պարետի դերում:

Պարույր Հայրիկյանը տեղեկացրեց, որ հունվարի 11-ին Հայաստանի պաշտպանության նախարարությունից հրաման էր ստացել, համաձայն որի պետք էր Գորիսի շրջանի Խոզնավար, Խնձորեսկ, Վաղատուր, Քարահունջ, Տեղ եւ Արավուս գյուղերի զինապարտների զորակոչի, ինչպես նաեւ պահեստազորայինների զորահավաքի տեղաբաշխման վերահսկողությունը դնել Հայաստանի Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, Գորիսի շրջանի արտակարգ դրության պարետ Պարույր Հայրիկյանի վրա: Նույն հրամանով Հայաստանի Հանրապետության զինկոմ, գնդապետ Ակնիխանյանին հանձնարարվում էր անմիջապես աջակցել Հայրիկյանին կազմակերպված եւ բարձր մակարդակով անցկացնել զորակոչի վերահսկման աշխատանքները: Թվում էր, թե այս հրամանը ուղակական մոտեցում կառաջացնի սահմանամերձ գոտու այդ հատվածում, սակայն, Պարույր Հայրիկյանի խոսքերով, նույն պաշտպանության նախարարության կողմից նշանակված Գորիսի մաֆիայի ներկայացուցիչներն այնպիսի հակահարված անցան, որ բարոյալքվեցին հիշյալ գյուղերի բնակիչները, այլեւ Գորիսի ողջ քաղաքացիական բնակչությունը:

Այս առթիվ Պարույր Հայրիկյանը մի զեկուցագիր էր կազմել, որը երեկ պետք է ուղարկվեր Հայաստանի պաշտպանության նախարարին, պատճենը՝ նախագահին: Զեկուցագրում մասնավորապես ասվում էր, որ իրենց հանրապետության նախագահի կողմից նշանակված եւ 136 պատգամավորների կողմից հաստատված պարետից խորհուրդ հարցնելու փոխարեն պաշտպանության նախարարը նոյ է անում լսել գտնել Գորիսում բոլորի կողմից արհամարհված, բայց չգիտես ինչու պաշտպանության նախարարի կողմից «զինվորական հրամանատար լինելու պատվին արժանացած մի խուլիգանի հետ»: Զեկուցագրում ասվում էր նաեւ, թե հույս կար, որ պաշտպանության նոր նախարարն արմատապես կփոխի վիճակը, բայց պարզվեց, որ նա նույնպես աշխատում էր «հենվելով ՀՀՇ-ի միջոցով առաջարկված իրեն թափթփուկների վրա»: Ըստ Պարույր Հայրիկյանի զեկուցագրի, Վազգեն Մանուկյանը նույնպես աշխատել չգիտի կամ մնացել է նույն չբացահայտված հիշեցությանը:

Զեկուցագրի վերջում պրն. Հայրիկյանը հրաժարվում է ապօրինի պարետությունից եւ ընդհանրապես պաշտպանության նախարարության համակարգում Վազգեն Մանուկյանի ներկայության տակ աշխատելուց, քանի դեռ անհայտ խոսակցություններ չեն պատժվել մարդկանց բարոյալքող, քայքայիչ գործունեությամբ զբաղված պաշտոնյաները, չեն ձերբակալվել եւ պատժվել բոլոր դասալիքները:

Բացելով փակագծերը՝ նախկին պարետը ներկայացրեց մի քանի դեպքեր, երբ «Գորիսի մաֆիայի ներկայացուցիչները» կոչ են արել չենթարկվել իր «ապօրինի» հրամաններին, խուսափել պահեստազորայինների զորակոչից, երկպառակություն սերմանել ԱԻՄ-ի ջոկատների եւ տեղի ինքնապաշտպանական ջոկատների միջեւ եւ այլն: Մասնավորապես Քարահունջ գյուղից զորակոչված են մարդիկ, որոնք պետք է մեկ շաբաթ վերապատրաստվելուն եւ նորից վերադառնային տուն, ենթարկվում են Գորիսի զինվորական հրամանատար Լիսկայի հորդորներին, որ նրանց եւ նրանց ընտանիքների անդամներին համոզում է, թե զորակոչն ապօրինի է, եւ փաստորեն չեն ներկայանում: Մի խոսքով, ըստ պրն. Հայրիկյանի, գործում են «Գորիսի մաֆիայի ճղճիմ ներկայացուցիչներ, որոնք անկառավար իրենց հովանավորներն ունեն վերեւներում»: «Երբ պետք է պայքարել համազգային բնույթի հարցերի ընդգրկումով, դա պետք է լինի ոչ թե Գորիսում, այլ Երեւանում», ասաց նա:

Տես էջ 8

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՆ ԸՆՏՐՈՒՄ ԵՆ «ԶՈՐԱՑՅՈՒՂԸ»

Ընդամենը կաստելյով ընկալին, սովորական սյորտի ծառայությունները ուսկական աճ գերբ ցուցեցին, հակառակ սպասելիքներին: Այս համեստ անսարքությունների մեջ սակայն առանձնանում է «ԱՍՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության «Զորագյուղ» ռեստորանը:

Այստեղ ամեն ինչ ծառայեցված է այցելուի մեծարմանը յուրաքանչյուր ներս մտնելով անմիջապես հայտնվում է ռեստորանի աշխատակիցների ուշադրության կենտրոնում: Նրան հանդիպում ողջունում է դռնապանը, ապա մոտենում է սրահի վարիչը և ճշտում այցելուի ցանկությունները: Գեղեցիկ ու ճաշակով կահավորանքը, անզուգական հանդերձանքով ու պատրաստակամ մատուցողները, միայն բարձր սննդամթերքով պատրաստված հայկական ճաշատեսակները, բարձրակարգ երաժշտությունն ստեղծում են հաճելի այն մթնոլորտը, որտեղ մարդն իսկապես հանգստանում է և իրեն լավ զգում:

Եվ այս ամենն ավելի ցածր գներով, քան ցանկացած «վեստոկ»-ում է:

Բացման առաջին օրից «Զորագյուղի» գեղեցիկ սեղի յուրաքանչյուր հյուր հինգ միլիակ է նվեր ստացել: Մի հանգամանք, որն անգամ զարգացած երկրների ամենաբարձր արդյունքներից առավել արտասահմանցի այցելուների համար անակնկալ եղավ: Եվ ամենեւին էլ պատահական չէ, որ Հայաստանում բացված բոլոր երկրների դեսպանությունների աշխատակիցներն արագ կողմնորոշվելով նախապատվությունն այս ռեստորանին են տվել եւ հիմնականում այստեղ են սնվում:

Այստեղ լինելու հաճույքն են վայելել հանրապետության բարձրաստիճան եւ նշանավոր շատ հյուրեր եւ «Զորագյուղ»-ի համբավը ներկայությամբ աշխարհի շատ պետությունններում է տարածվել: Եվ այս ամենը շնորհիվ «ԱՍՄ» հիմնադիրներ, օտերային հայտնի Ներսես Գեղամ Գրիգորյանի եւ Արթուր Մուղալյանի, որոնք բիզնեսը եւս հաջողությամբ նոյասկատղում են վեհի, գեղեցիկի եւ հավերժի գաղափարների հաստատմանն ու ամրապնդմանը:

«Լավ բանի համար փող չենք խնայում, բեկուզեւ առանց այդ ծախսերի էլ մեր եկամուտները չեին պակասի: Դա է պատճառը, որ մեր ռեստորանում տարին մի քանի անգամ բարեփոխման եւ վերանորոգման աշխատանքներ են տարվում», ասաց Ա. Մուղալյանը: Հաջողության հասնելով այս գործում, «Զորագյուղ»-ի տերերը հեռու են եղածով բավարարվելու մտքից: Նրանք մտադիր են 35 հոգու համար նախատեսված «կամերային» չորս ատղի (ամենաբարձրը 5 աստղն է) ժամանակակից պատահող հյուրանոց կառուցել: Արդեն զգացնել է տալիս «ԱՍՄ» ֆիրմայի «ձեռքը» Հայաստանում Չինաստանի դեսպանության միջնորդությամբ այդ երկրի պետական կառույցներից մեկի հետ Երեւանում չինական ռեստորան եւ խանութ բացելու նախնական համաձայնություն է կնքվել:

«Դեռ մեկ տարի առաջ պատրաստ էինք մայրաքաղաքի կենտրոնական մասում գտնվող, ֆիզիկապես եւ բարոյապես մաշված թիվ 2 բաղնիքը փոխարկել, որտեղ հնկայաժամկետ շինարարական աշխատանքներ կատարելուց հետո այն մեր բնակչության համար դարձնեինք լողավազան ու հանգստի խնկական դրախտավայր, սակայն բյուրոկրատական քաշքշուկներն անընդհատ հետաձգում են այդ հարցը:

Եվ այժմ, թեեւ պատրաստ են համապատասխան նախագծերը եւ զգալի գումարներ են ծախսվել, նախկին խանդավառությունը զգալիորեն մարել է եւ հավանաբար ստիպված կլինենք հրաժարվել այդ գաղափարից», ցավով նշեց պրն. Մուղալյանը:

Բարեգործությունը եւս խորթ չէ նրանց. բավականին մեծ գումարներ են տրամադրվում Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնին, հաշմանդամ մարզիկներին օգնելու կոչված «Փյունիկ» հիմնադրամին: «Մենք աստիճանաբար պետք է հասնենք, որ հավասար աղքատությունը միայն փակուղի է տանում եւ որ հասարակության մեջ կլինեն հարուստներ եւ ոչ այնքան լավ ապրողներ: Իսկ առաջինների պարտքն անշուշտ կարիքի մեջ գտնվողներին օգնելը պետք է լինի: Ինձ հայտնի է, որ սոցիալական ապահովության եւ ներքին գործերի նախարարությունները մեկական ծրի ճաշարաններ են բացել: Պատրաստ ենք երրորդը լինել, երբ քաղաքի կենտրոնում համապատասխան տեղ հատկացնեն», մեր զրույցի վերջում այդպիսի առաջարկություն արեց «Զորագյուղ» ռեստորանի տերերը:

ՅՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Երեւանի կինոթատրոնները գործազուրկ են

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ մշակույթի նախարարի օգնական Ներսես Հովհաննիսյանից, Երեւանի կինոթատրոններից ներկայումս գործում է միայն «Նաիրի»-ն, այն էլ սեփական շարժիչից ստացվող էլեկտրաէներգիայի միջոցով: Մյուսներն առայժմ անգործության են մատնված:

Պրն. Հովհաննիսյանը հայտնեց, որ դեռեւս անցյալ տարվա վերջին նախարարությունը դիմել էր կառավարությանը մայրաքաղաքի ամեն մի շրջանում գոնե մեկ գործող կինոթատրոն թողնելու խնդրանքով: Նախարարությանն էր հատկացվել ավելի քան 17000 կվտ/ժ էլեկտրաէներգիա, որը, բացի կինոթատրոններից, պետք է օգտագործեին նաեւ նախարարության իրավասության տակ գտնվող մյուս օբյեկտները՝ թատրոնները, գրադարանները, թանգարանները:

Շարժիչներից ստացվող էլեկտրաէներգիայի միջոցով կինոթատրոնների աշխատանքը կազմակերպելու տարբերակի մասին պրն. Հովհաննիսյանը նշեց, թե դա չափազանց թանկ եւ անշահավետ է, որովհետեւ այս դեպքում էլ մեջտեղ է գալիս վառելանյութ հայթայթելու խնդիրը, որը ներկա գների պայմաններում այնքան էլ հաճելի վիճակ չի ստեղծի:

Կինոթատրոնները թերեւս մշակույթի օջախների մեջ ամենամեծ մասսայականություն ունեցողն են: Դրանց փակվելով փաստորեն մարդիկ մշակութային շփման դրսեւորման ակամա փաստի առաջ են կանգնում: Մշակույթի նախարարությունը այժմ նորից դիմել է կառավարությանը գոյություն ունեցող էլեկտրաէներգիայից մասհանում կատարելով բոլորովին աշխատելու գոնե 3 հիմնական կինոթատրոնների՝ «Մոսկվա», «Նաիրի», «Այրարատ»: Կարծում ենք, այստեղ է, որ պետք է ամբողջովին դրսեւորվի ընթացման երեւույթը: Անշուշտ, կառավարությունն ունի ընթացման կարողություն ու ընդունակություն, մանավանդ մշակույթի եւ մասնավորապես կինոթատրոնների հարցում: Գ. Ն.

Հունաստանից 40 տոննա կաթի փոշի

Ինչպես հայտնի է, հունվարի 19-ին Հունաստանից ինքնաթիռով Հայաստան հասցվեց 40 տոննա կաթի փոշի, որն առաքվել էր Հայաստանի աղետի գոտու օգնության հունահայերի կազմակերպության կողմից: Ծրագրի համաձայն դա միայն առաջին բեռնափոխանակն էր, իսկ ընդհանուրապես Հայաստան պետք է հասցվի եւս 110 տոննա կաթի փոշի:

Ինչպես տեղեկացանք Հայաստանի աղետի գոտու օգնության հունահայերի կազմակերպության հիմնադրամի գանձապահ Արա Դիլսիզյանից, շաքար եւ կիրակի օրերին ամբողջ օգնությունը, որի ընդհանուր արժեքը կազմում է մոտ 350 հազար դոլլար, հասավ Երեւան: Պրն. Դիլսիզյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ տեղ հասցված կաթի փոշին առողջապահության նախարարության միջոցով բաշխվելու է դեղատներին, որտեղից անվճար բաժանվելու է մինչեւ մեկ տարեկան երեխաներին:

Հայկական խաչքարը Բելգրադում

Երեւան քաղաքի պատվիրակությունը հունվարի 10-15-ն ընկած ժամանակամիջոցում Բելգրադի քաղաքապետարանի հրավերով գտնվում էր Հարավսլավիայում: Ուղեւորության նպատակը երկրաշարժի օրերին Հայաստանում զոհված հարավսլավացի օդաչուների հիշատակին պատրաստված խաչքարի բացմանը մասնակցելն էր: Խաչքարի հեղինակ Ռուբեն Նալբանդյանը նախապես մտադրություն է ունեցել այն տեղադրել Էջմիածնի շրջանի Արշալույս գյուղում, ապա որոշել է տեղափոխել Բելգրադ եւ դնել սերբական եկեղեցու բակում, որտեղ պատարագներ են կազմակերպում նաեւ հայերը: Տեղափոխման ծախսերը հոգացել է հարավսլավական «Գենեկս» ֆիրման: Միաժամանակ Նովի Սադ քաղաքում տեղադրվեց մի այլ խաչքար Սամանիին խաչքարի պատճենը, որի հեղինակներն երեք հայ երիտասարդներ են՝ Արայիկ Մկրտչյանը, Փայլակ Մանդալյանը, Հայկ Սողոմոնյանը: Առաջին խաչքարի հեղինակ Ռուբեն Նալբանդյանին Սերբիայի մշակույթի նախարարությունը պարգեւատրեց ոսկե շքանշանով եւ հրավիրեց մասնակցել մարտին կայանալիք քանդակի միջազգային սիմպոզիումին: Երեւանյան պատվիրակությունը հանդիպումներ ունեցավ քաղաքապետարանում, սերբական կառավարությունում, հայ-սերբական միությունում եւ ուսումնասիրեց հայ-սերբական քաղաքական, տնտեսական, մշակութային առնչությունների համագործակցության հնարավորությունները: Թեեւ առայժմ հնարավոր չէ գործնական կապեր հաստատել ՄԱԿ-ի պատժամիջոցների պատճառով, սակայն փոքր ինչ նպաստավոր քաղաքական իրավիճակի դեպքում այդ կապերը խիստ արդյունավետ պետք են լինել, մանավանդ որ դրա համար կան նաեւ բարենպաստ պատմական, հոգեբանական, ազգային ավանդույթներ ու անցյալ:

ԱՐՄԻՆԵ ՕՀԱՆՅԱՆ

Վերականգնվում է էլեկտրացանցը

Ինչպես հավաստի աղբյուրներից հայտնի է դարձել «Նոյյան տապան»-ի թղթակցին, Ղարաբաղում շարունակվում է ավերված եւ վնասված էլեկտրագծերի եւ ենթակայանների վերականգնումը: Այսօր էլեկտրաֆիկացվել են Ստեփանակերտը եւ նրա շրջակա մի շարք բնակավայրեր: Ավարտին է մոտենում նաեւ Մարտունու շրջանի Բերդաշենի ենթաշրջանի գյուղերի էլեկտրաֆիկացումը: Մեծ աշխատանք է կատարվում նաեւ Մարտակերտի շրջանի Առաջաձորի ենթաշրջանի գյուղերի էլեկտրաֆիկացման գործում: Հայտնի է դարձել նաեւ, որ եթե հնարավորություն ընձեռվեր 10 տոննա տրանսֆորմատորային յուղ ձեռք բերել, ապա կարելի կլիներ էլեկտրականությունը մատակարարել Հադրութի շրջանի մի շարք գյուղերի: Շուտով էլեկտրական հոսանք կստանան նաեւ Ասկերանի շրջանի Խաչեն, Հիլիս, Խնձրիստան գյուղերը: ■

Գերմանական հանդեսը Հայաստանի մասին

Գերմանական «Յայս» հանդեսն այս տարվա հունվարի 8-ի համարում ծավալուն 8 էջանոց հոդված է զետեղել Հայաստանի եւ Ղարաբաղի մասին «Հայաստան. ժողովուրդ առանց հույսի»: Ղարաբաղյան հակամարտությունը վերածվել է պատերազմի, որ ոչ ոք չի կարող շահել» վերնագրով: Հեղինակը «Յայս»-ի թղթակից Ռալֆ Հոպեն, որ անցյալ տարվա նոյեմբերի վերջերին եղել է Հայաստանում, «Արմենպրեսի» լուսանկարիչ Մարտին Շահբազյանի հետ շրջել է Երեւանում եւ սահմանամերձ շրջաններում, այցելել Լաչին: Հոդվածի սկզբում խիստ սեղմ ու սուր ոճով վիճելի տեղեկություններ են տրվում հայ ժողովրդի պատմության մասին, ասելով, թե հայերը Եփրատի վերին հարթավայրերում տեղավորվեցին եւ հիմնեցին իրենց պետությունը [illegible] Քրիստոսից 700 տարի առաջ [illegible] [illegible] բերվում [illegible] է մինչեւ մեր օրերը Ղարաբաղյան պատերազմ:

Այնուհետեւ թղթակիցը պատմում է կռնիծորցի մի երիտասարդի Դավիթ Բաղդասարյանի մասին, որը վիրավորվել էր Գորիսի սահմանամերձ գոտու մի կռվի ժամանակ, նկարագրում Հայաստանի, մասնավորապես Երեւանի ծանր տնտեսական վիճակը, հանդիպում մարդկանց հետ, մեջբերում նրանց խոսքերը: «Երեւանում, ասում է վարչապետ Խոսրով Հարությունյանը, 320 հազար բնակիչներից ուղիղ 150 հազարը չքավորության եզրին են հասել եւ հազիվ ապահովում են իրենց կիսաքաղց գոյությունը: Էներգամատակարարման գերբե ծախսողված է: Վրաստանով անցնող գազամուղը ափխազական հակամարտության պատճառով շատ անգամ է պայթեցվել, եւ այս անգամ վերջնականապես»:

Ռալֆ Հոպեն անդրադառնում է նաեւ Ղարաբաղի խնդրին, ներկայացնում նախապատմությունը եւ այսօրվա անելանելի վիճակը, խոսում Հայաստանի իշխանությունների երկվության մասին, որոնք ուզում են եւ չեն կարողանում վերջ տալ մի պատերազմի, որն սպառնում է վերածվել համընդհանուրի, ընդգրկելով ոչ միայն Հայաստանն ու Ադրբեջանը, այլեւ հարեւան երկրները: Ադրբեջանը չի ցանկանում ընդունել ոչ Հայաստանին միանալու, ոչ էլ ինքնուրույն առանձին դառնալու ղարաբաղցիների [illegible] իսկ Հայաստանը չի կարող [illegible] բնակեցված քաղցած [illegible] հազար հայրենակիցներին, եւ անհայտ անելանելի վիճակը, գրում է թղթակիցը: «Ժողովրդավարական իրավունքը [illegible] քաղաքական [illegible] երկրի [illegible] [illegible] պատրաստված [illegible] վելի հզոր հարեւաններով, երկրում են Թուրքիայի հարձակումներից, որն ամեն րոպե կարող է իրական դառնալ: Յուրաքանչյուրը գիտի նշանակությունը, սակայն ոչ ոք չի ուզում այն իրագործել», ավարտում է Ռալֆ Հոպեն:

«Յայս» հանդեսը տպագրել է նաեւ գունավոր լուսանկարներ, որոնց բոլորի հեղինակը Մարտին Շահբազյանն է: ■

Սեղանիկներ միայն զբոսայգիներում

Երևանի քաղխորհրդի գործկոմի նախագահի կարգադրությամբ հունվարի 15-ից սեղանիկները վերացնելու սկիզբը դրվեց: Սակայն քաղաքում դեռ տեղ-տեղ նկատելի են զբոսայգիներում դեռեւս ամեն տարի շարունակող սեղաններ կան: Այս առիթով քաղխորհրդի վերահսկողության տեսչության պետ Մխիթար Գրիգորյանը մեզ տեղեկացրեց, որ սեղանիկները հիմնականում վերացված են, այդ են ցույց տվել տեսչության հունվարի 15-20-ը անցկացված ստուգումները: Փոքրաթիվ սեղանիկներ կան միայն ստորգետնյա անցումներում: Պրն. Գրիգորյանը նաեւ նշեց, որ հավանաբար մոտ ժամանակներս որոշում կկայացվի զբոսայգիներում սահմանափակ թվով սեղանիկների [illegible] Իսկ [illegible] է անօրինական [illegible] [illegible] բոլոր [illegible] [illegible] է վերացնել բոլոր [illegible] Իհարկե, [illegible] նաեւ երկրորդ եղը, որ մեր [illegible] բաց թողեց: Դա անօրինական կրպակներին [illegible] է, որը հնարավոր կդառնա քաղխորհրդի գործկոմի [illegible] միայն: Ա. Օ.

Կրթություն

«ԱՆԿԻՐԹ ՑԵՂԵՐԸ... ԿՈՒԳԱՆ ՈՒ ԿԵՐԹԱՆ»

Բուհական համակարգի ուրվանկար

Այսօր դժվար թե հնարավոր լինի մասնանշել մի բնագավառ, որտեղ չզգացվի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի ազդեցությունը, որտեղ հնարավոր լինի շրջանցել էներգետիկ ճգնաժամն իր հետևանքներով ու պարտադրումներով: Այս իմաստով հանրապետության կրթական, մասնավորապես բարձրագույն կրթության համակարգը կամա-ակամա իր ներկայացուցչական տեղն է զբաղեցնում «տուժածների» շարքում: Եւ եթե այսօր դրան կարելի է գտնել ինչ-որ տեղ, չափազանց մեծ վերապահումներով, աչքի տակով նայել, հաշվի առնելով, որ առայժմ «ելք ու ճար» քիչ կա, ապա միաժամանակ հետո ճգնաժամային իրադրությունը շիրամեցող կարող է դառնալ այս անգամ արդեն մասնագետների կամ նրանց պատրաստող ոլորտի բացակայության պատճառով:

Ինչպե՞ս է բուհական համակարգն իրեն զգում առկա պայմաններում դրանց բոլոր արտահայտություններն ի նկատի ունենալով: Ասենք, որ առայժմ այն բավական «հաջողությամբ» ու լավ օրերի ակնկալությամբ գործում է այդ պայմանների նեղած միջոցներն ու ձևերը հաշվի առնելով:

Հայաստանի բուհերի մեծ մասում ուսումնական գործընթացը կանգ է առել, չնայած որ հիմա պետք է ընթացքի մեջ լինեին քննությունները: Պետական համալսարանը և բժշկական ինստիտուտը դեռևս զենքերը վայր չեն դրել, և քննաշրջանն այնտեղ իրականություն է: Այդուհանդերձ, քննությունների ավարտից հետո բուհերը միաժամանակ «արձակուրդ են գնալու», քանզի այդպիսին է բնության և դրության կամքը:

Ինչևիցե, հետևում է մնացել ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակը, և կարելի է որոշակի եզրակացություններ անել անցած վեց ամսվա բուհական կյանքի մասին: Բարձրագույն կրթության և գիտության նախարարության բարձրագույն կրթության վարչության պետ Գագիկ Թոռոսյանի հետ զրույցը որոշակի պատկերացում տվեց բուհական կյանքի վեցամսյա ժամանակահատվածի և ընդհանրապես բուհերում մասնագիտությունների ուսուցման ներկա իրավիճակի մասին:

Էներգետիկ ճգնաժամը, բացի դասերի ընթացքի վրա ազդելուց, առավել ծանր է անդրադարձել տեխնիկական և բնագիտական առարկաների գործնական ուսուցման վրա: Դրանց հիմնական մասը կատարվում է լաբորատորիաներում, և անկանոն էլեկտրական սնուցումն անուղղակի ձախողման վտանգի առաջ է կանգնեցնում կատարվող գիտափորձերը, մանավանդ որ չեն բավականացնում նաև դրանց համար անհրաժեշտ նյութերը: Այդ պատճառով էլ եթե նախկինում այդպիսի փորձեր կատարվում էին փոքր, ասենք 4–5 հոգանոց խմբերով, հիմա այդ խմբերը մեծացվել են, փորձելով գոնե այդ կերպ որոշ չափով ծրագրված անելիքները կատարել:

Երբ տնտեսական իրադրությունը պարտադրում է նման քայլեր անել, դրա կողքին իրեն զգացնել է տալիս նաև ուսանողների թվաքանակը: Որոշ մասնագիտություններ ուղղակի գերծանրաբեռնված են: Պրն. Թոռոսյանը նշեց, որ այսօր բուհերի այն բոլոր բաժիններում, որոնք կապված են մասնավորապես մարկետինգի, մենեջմենտի, բիզնեսի գործի հետ, ընդունված ուսանողների քանակը գերազանցում է դրանց պահանջարկին: Երբ դրանց ավելացնենք նաև ոչ պետական բուհերում նմանատիպ մասնագիտությունների առկայությունը, ապա կստացվի մենեջերների և բիզնեսմենների մի հսկայական բանակ, որոնք համենայնդեպս, գոնե այս պահին մեզ անհրաժեշտ չեն:

Պետություն կառուցել, երկիրը շենացնել անհնար է միայն բիզնեսմենի, բրոքերի գործի մասնագետների անծայրածիր ֆանատիկությամբ: Այստեղ ևս գործում է արգելված պտղի գաղափարը, քանի որ մասնագիտությունը մեզ համար անծանոթ, նոր, հետաքրքրական է, ուստի շատերին է ձգում, թեկուզև մենեջեր դառնալ ցանկացողներից շատերը թվերը ճանաչում են միայն գնապիտակների և դրամանիշերի վրայից:

Իրադարձությունների այսպիսի ընթացքը չի բացառում, որ ստեղծվի մի այնպիսի պահ, երբ մենք արդեն դադարենք վախենալ «ուղեղների արտահոսքից», քանզի հնարավոր է, որ մեր ուղեղներն (ուղղակի և անուղղակի իմաստով) արդեն զավթված լինեն բիզնեսի ու մարկետինգ-մենեջմենտի ուժերի կողմից:

Մինչդեռ, մենք ամենուր պատմության էջերը վկայակոչելով, մեզ շինարար ազգ պատվանունով կնքելով վաղը կարող է դրսից շինարար-մասնագետ հրավիրենք մեզ օգնելու համար: Քանի որ, ինչպես հայտնեց պրն. Թոռոսյանը, ճարտարապետաշինարարական ինստիտուտ, որը նախկինում պոլիտեխնիկական ինստիտուտի կազմում եղած ժամանակ «տնքում էր» դիմորդների քանակից, անցած տարի մոտ 350 տեղի առկայության պայմաններում ընդունվել է 150 մարդ: Հասկանալի է, որ սոցիալական պայմանները ստիպում են ավելի հեշտ ձևով ապրուստ վաստակելու միջոցների շիրամեցել (հեշտ գուցե համեմատության իմաստով, քանզի բնավ էլ չենք ուզում մարկետինգի և մենեջմենտի գործը սովորողներին այդ ցանկության ջատագովներ համարել), բայց թե ինչպես և ինչի կհասնենք առանց շինարարի ու ճարտարապետի շինելով ու կառուցելով, այնքան էլ վառ երևակայության գործ չէ պատկերացնելը:

Թեև սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական փոփոխությունները նոր պայմաններ ու նոր գործելակերպ են առաջադրում, այդուհանդերձ բուհերում ուսուցանվող մասնագիտությունները բնավ էլ ավելորդ ու ոչ անհեռանկարային չեն:

Ինչպես նշեց պրն. Թոռոսյանը, բուհերի բոլոր մասնագիտություններն էլ պահանջարկ ունեն, ճիշտ է, որոշ մասը ոչ այն չափով, ինչ նախկինում էր: Մասնավորապես դա վերաբերում է գյուղատնտեսական և անասնաբուժական-անասնաբուծական ինստիտուտներին, որտեղ առանձին մասնագիտություններ վերակառուցման կարիք ունեն: Այս առարկայում իր խոսքն է ասում նաև հողի սեփականաշնորհման գործընթացը: Եւ թեև ճիշտ է, մասնագետների պահանջարկը քչացել է, բայց չէ՞ որ անհնար է հող մշակել առանց պարարտանյութի տեխնիկի, մեխանիզացիային և դրա հետ կապված մյուս գործընթացներին ծանոթ լինելու, ինչքան էլ որ ապավինենք եղած մասնագետների իմացությանն ու փորձին:

Բուհերի վարչության պետն իր անձնական կարծիքը հայտնելով, ասաց, որ լավ կլիներ շրջաններում բացվեին գյուղատնտեսական և անասնաբուժական քոլեջներ, որոնք անշուշտ կօգնեին գործին:

Ժամանակի պահանջով որոշ բուհերում նոր մասնագիտություններ են ի հայտ եկել, կամ կատարվել են բաժանմունքային փոփոխություններ: Քիմիական ֆակուլտետներում առանձին բաժինների միջոցով ուսուցանվում են նաև բնապահպանության հարցեր: Սա ևս առաջընթաց քայլ է, քանի որ եթե նման բան արվեր նաև նախկինում, ապա այսօր էկոլոգիապես աղետաբեր ձեռնարկությունները գոյություն կունենային ավելի հաշվենկատ ու անվտանգ ձևով, և բնականաբար որպես ցատկահարթակ չէին ծառայի որոշ ժամանակավոր էկոլոգների համար:

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում մասնագիտությունների խմբավորում է կատարվել, այսինքն մի քանի մասնագիտություններ միավորվել են մեկի մեջ: Ճարտարապետաշինարարական ինստիտուտում տեղ է տրվել կառուցաշինությանը, երկաթգծի շինարարության, ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման մասնագիտություններին, որոնց ուսուցման հարցը նախկինում լուծվում էր մեր հանրապետությունից դուրս:

Բուհական կյանքում իր գրանցումն է ստացել Լեռնային Ղարաբաղի պետական համալսարանը, որը ստեղծվել է նախկինում Ստեփանակերտում գործող մանկավարժական և պոլիտեխնիկական ինստիտուտների միավորման արդյունքում: Ընդ որում, համալսարանում կան բոլոր հնարավոր մասնագիտությունները սկսած մանկավարժությունից վերջացրած բժշկությամբ:

Պրն. Թոռոսյանը հատուկ ուշադրություն դարձրեց Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական ինստիտուտին, որը չնայած առկա իրավիճակին, «մեջքը չի ծռել»: Նրա օրինակով պրն. Թոռոսյանը նշեց, որ կարելի է և շահավետ է հանրապետության բուհերում արտասահմանյան քաղաքացիների ուսուցում կազմակերպել, որն օգուտ կբերի և հանրապետությանը, և բուհին: Բուհերի մակարդակի պատշաճ բարձրությունն ապահովելով հնարավոր կլինի դառնալ նաև արտասահմանի, մասնավորապես Մերձավոր Արևելքի համար ուսման կենտրոն:

Արդեն ինստիտուտում սովորում են Հնդկաստանի և Իրանի քաղաքացիներ, իսկ Իրանի կողմից ցանկություն է հայտնվել համագործակցությունը շարունակել նաև հետագայում, և այլ բուհերի շրջանակներում ևս: Այս ամենը մի անգամ ևս պարտավորեցնում է ոչ թե հարմարվել ճգնաժամային վիճակին, այլ դրանից դուրս գալու ուղիներ փնտրել:

Բուհական համակարգն իր բոլոր փոփոխություններով ու մնացորդներով, իր ներկա համակարգված ու համակարգման կարիք ունեցող ճյուղավորումներով նույնքան կարևոր ու անհրաժեշտ է, որքան հացի խնդիրը: Սրանով մի անգամ ևս հաստատելով, որ ոչ միայն հացիվ, այլ նաև բանիվ պետք է մարդ դառնալ, հավատանք, որ պատմության ու ժամանակի արձանագրությունները մեծն Ջիվանու տողերի նման մեզ էլ չեն հիշի, թե «Անկիրթ ցեղերը թափառական կուգան ու կերթան»:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

Մշակույթ

Սիմֆոնիկ երաժշտության կենտրոնը գործում է

1992 թ. մարտից Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբին կից Լորիս Ճգնավորյանի աջակցությամբ ստեղծվեց և սկսեց գործել հայ սիմֆոնիկ երաժշտության կենտրոնը: Ստեղծման բազմաթիվ նախադրյալներից ամենակարևորն այն էր, որ արդի պայմաններում ստեղծագործողները և ընդհանրապես արվեստագետները բավական ծանր կացության մեջ հայտնվեցին: Մշտապես լինելով պետության հովանավորության տակ, կոմպոզիտորներից շատերն անպատրաստ և ոչ գործնական գտնվեցին ստեղծված անսովոր պայմաններում, չունենալով որևէ հաստատուն հիմք, որևէ գործնական միջոց գոյատևելու համար: Այս ամենից ելնելով կենտրոնը կոչված է լինել այն հենարաններից մեկը, որը քիչ թե շատ կմեղմացնի ստեղծագործողների բարոյական և նյութական վիճակը, կխթանի նոր գործերի ստեղծումն ու առաջին կատարումը:

Նպատակ ունենալով ունկնդիրներին ծանոթացնել և ներկայացնել հայ դասական և ժամանակակից, անվանի և դեռևս երիտասարդ կոմպոզիտորների սիմֆոնիկ երկերը, կենտրոնն իր աշխատանքներում գործնականում իրականացնելու է ունկնդրումներ, համերգներ, մրցույթներ, փառատոններ կազմակերպելու ձևով:

Երիտասարդ հեղինակներին աջակցելու նպատակով պարբերաբար անցկացվելու են նոր պարտիտուրների ընթերցումներ հեղինակների ներկայությամբ, որոնք հնարավորություն կստանան ընթացքում աշխատելու ստեղծագործության վրա: Դրանով իսկ հարավոր առիթ կընձեռնվի կարծիքների աշխույժ փոխանակման համար:

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը կենտրոնի միջնորդությամբ հնարավորություն ունի անմիջականորեն համագործակցելու հեղինակների հետ, պատվիրելով նոր սիմֆոնիկ ստեղծագործություններ նվագախմբի համար:

Կազմակերպվելու են սիմֆոնիկ երկերի ամենամյա մրցույթներ: Լավագույն ստեղծագործությունների համար նախատեսված են մրցանակներ, և կենտրոնի աջակցությամբ դրանք կընդգրկվեն նվագացանկում, կհնչեն Հայաստանում և նրա սահմաններից դուրս:

Կենտրոնը նպատակ ունի նախաձեռնել հայ սիմֆոնիկ երաժշտության մատենագրություն, որ կնշվեն մանրամասն տեղեկություններ հայազգի բոլոր կոմպոզիտորների սիմֆոնիկ ստեղծագործությունների կազմի, տևողության, պարտիտուրի և նվագախմբային ձայների առկայության մասին:

Ծրագրվում է կազմակերպել հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների ձայնագրումը համալրելով, հարստացնելով ձայնադարանները: Այս աշխատանքը նպատակ ունի հետագայում ունենալ ամբողջական, հիմնավոր ձայնադարան:

Կենտրոնն առաջին գործնական աշխատանքն իրականացրեց «Աշխարհը և մենք» սիմֆոնիկ երաժշտության փառատոնի ընթացքում, որի յուրաքանչյուր ծրագրում ընդգրկված էին հայ կոմպոզիտորների սիմֆոնիկ կտավները: Հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների հետ կապված ամբողջ աշխատանքն իրականացվեց կենտրոնի ջանքերով: Փառատոնի հաջող ավարտը հավաստեց կենտրոնի գործունեության անհրաժեշտությունն ու կարևորությունը:

Այս տարվա աշնանն Անգլիայում եղած ժամանակ կենտրոնի տնօրեն, կոմպոզիտոր Լևոն Չաուշյանը Լոնդոնի հայկական դեսպանատան միջոցով տեղի հայ գործարար շրջաններին ներկայացրեց կենտրոնի ծրագրերը և նրանց դիմեց կենտրոնի գործունեությունը հովանավորելու խնդրանքով: Այս խնդրանքին արձագանքեց Միհրան և Ազնիվ Էսեֆյան խնամակալությունը կենտրոնին տրամադրելով նախնական հիմնադրամ: Այժմ արդեն, ունենալով որոշակի նյութական հիմք, կենտրոնը կարող է պատշաճորեն իրականացնել իր գործունեությունը, լիիրավ աշխատել հիմնական ուղղություններով:

Հայ սիմֆոնիկ երաժշտության կենտրոնի առաջիկա ծրագրերից է 1993 թվականին հայտարարված մրցույթը փոքր կազմի սիմֆոնիկ ստեղծագործությունների համար:

Գարնանից կազմակերպվելու են երիտասարդ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների ունկնդրումներ:

Նախապատրաստական աշխատանքներ են տարվում Արամ Խաչատրյանի ծննդյան 90-ամյակի կապակցությամբ նախատեսված միջոցառումների կազմակերպման ուղղությամբ:

Սկիզբը խոստումնալից է: Սպասենք նոր ստեղծագործական հայտնագործությունների: ■

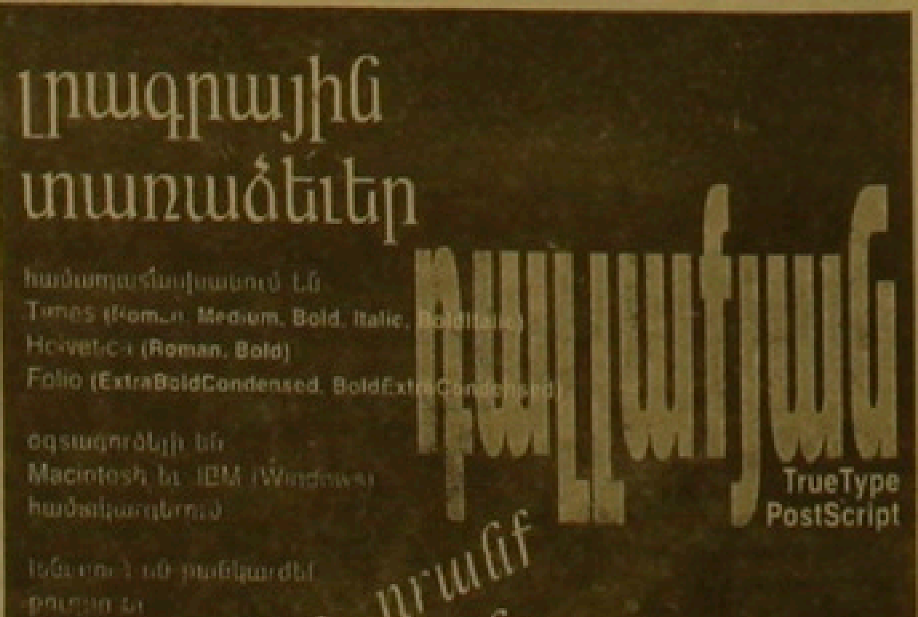

digitised by A.R.A.R.@

Մինսկ

ԱՊՀ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՏՈՐԱԳՐՎԵՑ

Հաջորդ գագաթաժողովը Երեւանում

22 հունվար, Մինսկ: Մեր սեփական թղթակից Հակոբ Ասատրյանը հաղորդում է.

Այսօր առավոտյան, ժամը 9-ին, ԱՊՀ անդամ երկրների կառավարությունների հավաքով սկսվեց ԱՊՀ ղեկավարների թվով իններորդ գագաթաժողովը: Մեկ ժամ հետո անցկացված դեսություննների նախագահների եւ վարչապետների համատեղ նիստում միաձայնից հաստատվեցին օրակարգում ներված 13 հարցերը: Այդ մասին լրագրողներին տեղեկացրեց ԱՊՀ երկրների աշխատանքային խմբի մամուլի կցորդ Յուրի Դեգտյարյովը: Նա մասնավորապես նշեց, թե վարչապետների քննարկած ամենակարեւոր հարցը միջդեսական բանկի հաստատումն էր, որի շուրջ ծավալված բանավեճերի արդյունքում ընդունված փոխզիջումային տարբերակն այն է, թե Ռուսաստանը կտիրապետի 50 տոկոսին, իսկ մյուս հանրապետություններ մնացած 50-ին:

Առայժմ հայտնի չէ նաեւ, թե այդ 50 տոկոսն ինչպես կբաշխվի հանրապետությունների միջեւ: Այնուհետեւ ԱՊՀ երկրների համակարգող կենտրոնի մամուլի քարտուղար Եվգենի Գոռելիկը հայտարարեց, թե հանդիպման ընթացքում հիմնական տարաձայնություններն առաջացան ԱՊՀ կանոնադրության քննարկման ժամանակ: Առայժմ ներկայացված տարբերակը կտրականապես մերժել էին Մոլդովան, Թուրքմենստանը եւ Ուկրաինան: Վերջինս առաջարկել էր նաեւ կանոնադրության իր տարբերակը՝ այսպես կոչված խարտիան: Բացի այդ, որոշվել է նաեւ ստորագրել մի այլ փաստաթուղթ՝ հուշագիր, որով անդամ դեսությունները կարտահայտեն իրենց վերաբերմունքն ԱՊՀ-ի նկատմամբ: Հանդիպմանը ներկա 10 երկրներից միայն Ադրբեջանն է մասնակցում դիտորդի կարգավիճակով, եւ այն էլ առաջին փոխվարչապետ Ահմեդովի մակարդակով:

Ռուսաստանի վարչապետ Չեռնոմիրդինը հանդիպման ժամանակ առաջարկեց, որ ԱՊՀ անդամ երկրները ստեղծեն համատեղ նավթային կոնսորցիում: Փորձագետներ կողարկվեն Ռուսաստանի նավթային շրջաններ, իսկ փետրվար-մարտ ամիսներին բոլոր երկրների վարչապետները միասին կայցելեն Տյումենի մարզ, որտեղ էլ տեղում որոշեն, թե ովքեր են անդամագրվելու կոնսորցիումին: Այն երկրների համար, որոնք կմասնակցեն դրա ստեղծմանը, կսահմանվի նավթի նույն գինը: Իսկ արտասահմանի երկրներին այն կվաճառվի ավելի բանկ գնով: Վաճառքից ստացված գումարը կբաժանվի կոնսորցիումի անդամ երկրների միջեւ: Մեզ հայտնի դարձավ, որ հանդիպման բոլոր մասնակիցները սկզբ են իրենց համաձայնությունը, բացի Թուրքմենստանից: Բացի այդ, Հայաստանի նախագահի մամուլի քարտուղար Ռուբեն Շուգարյանը մեզ հայտնեց, որ ԱՊՀ երկրների ղեկավարների հաջորդ գագաթաժողովը տեղի կունենա ապրիլի 30-ին Երեւանում:

Դրանից հետո երկրների նախագահները սկսեցին մամուլի ասուլիս:

Ասուլիսի ժամանակ հայտնվեց, որ 7 դեսություններ ստորագրել են ԱՊՀ կանոնադրությունը: Կանոնադրությունը չեն ստորագրել Ուկրաինան եւ Թուրքմենստանը:

«Ազգ»-ի թղթակցի այն հարցին, թե ինչու մինչեւ հիմա, բացի Հայաստանից, մյուս 5 հանրապետությունները չեն վավերացրել Տաշքենդում ստորագրված կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագիրը, Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը մյուս հանրապետությունների ղեկավարների անունից պատասխանեց, թե երկրների նախագահներն իրենց ստորագրությամբ արտահայտել են իրենց դիրքորոշումը եւ այժմ դրանք դեսդ է վավերացնեն խորհրդարանները: «Բայց ես չեմ կարծում, թե նրանց կարծիքը տարբերվի հանրապետության նախագահների կարծիքից: Դա համար ժամանակ է դեսդ, որտեղ այդ կարծիքը մոտենա դեսությունների նախագահների կարծիքներին»: Բոլոր ելույթ ունեցող նախագահները դրական գնահատական տվեցին այդ հանդիպմանը եւ հայտնեցին, որ մինչեւ երեւանյան հանդիպումը մարտի 12-ին կհանդիպեն ԱՊՀ անդամ երկրների վարչապետները:

Ասուլիսից հետո Հայաստանի պատվիրակությունը վերադարձավ Երեւան: ■

ԱՊՆ

Խաչիկ Ստամբոլցյանը դժգոհում է...

▶ Սկիզբը էջ 1

Այնուհետեւ ասվում է, թե ներկա վիճակը կարող է հանգեցնել ազգաբնակչության «էներգետիկ մահվան»: Այս ամենը կատարվում է մի հանրապետության հանդեպ, որի բնակչության 1/4-ը (750 հազար) 1988 թ. կործանարար երկրաշարժից հետո մնացել է անօթեւան եւ որն ունի 300 հազար փախստական Ադրբեջանից», ասվում է դիմումի մեջ:

Նշելով, որ հայ ժողովուրդը կրկին կանգնած է ցեղասպանության իրական վտանգի առջեւ, պրն. Ստամբոլցյանը դիմում է պրն. Գալիին՝ անհապաղ հրավիրել ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի արտահերթ նիստ Հայաստանում ստեղծված օրհասական իրավիճակի քննարկման համար:

Իր դիմումի տեքստին ծանոթացնելուց հետո պրն. Ստամբոլցյանը նշեց, թե Հայաստանի ղեկավարությունը ճիշտ դիրք չի բռնել Վրաստանի նկատմամբ, մեջբերելով փաստեր, որոնք վկայում են այսպես կոչված «եղբայրական հանրապետության» կողմից մեր գազի եւ այլ բեռնատեսակների յուրացումը:

Այդ առիթով պրն. Ստամբոլցյանն անգամ այն կարծիքը հայտնեց, թե Մառնեուլի դպրոցը ոչ միայն ադրբեջանցիների, այլեւ վրացիների կազմակերպած համատեղ դիվերսիան է, որով նրանք փորձում են ծնկի բերել Հայաստանին:

Մի խոսքով, պրն. Ստամբոլցյանի կարծիքով, Հայաստանի ներկա իրավիճակը դժգոհանքում է համարժեք քայլեր ձեռնարկել:

Վերջում Գ.Խ. աղեսի գոտու եւ փախստականների հանձնաժողովի նախագահը նաեւ անբավարար գնահատեց իր գլխավորած հանձնաժողովի աշխատանքները, նշելով, թե պատճառներից մեկն այն է, որ 19-ի փոխարեն աշխատում են հանձնաժողովի 6 անդամ, որոնցից միայն 4-ն են գալիս աշխատանքի, ինչն էլ որեւէ որոշում ընդունելու հնարավորություն չի տալիս:

Մինչ այդ, հունվարի 25-ին Երեւանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչության առջեւ «Գթություն»-ը ցույց էր կազմակերպել: Մոտ 60 ցուցարարներ «Գթության» նախագահ Խաչիկ Ստամբոլցյանի գլխավորությամբ այցելել էին «Հրազդան» հյուրանոց, որտեղ գտնվում է ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունը: Խաչիկ Ստամբոլցյանը հանդիպել էր փախստականների հարցերով ՄԱԿ-ի գերագույն կոմիսարի ներկայացուցիչ Դոֆ Էվերցի հետ:

Ցուցարարները պահանջել էին ՄԱԿ-ից ներգործել Վրաստանի եւ Ադրբեջանի վրա, որոնք կազմակերպում են Հայաստանի շրջափակումը: Ներկայացուցչության անդամները համաձայնել էին ցուցարարների բողոքի տեքստն ուղարկել ՄԱԿ, Բուտրոս Ղալիին հասցեով, չնայած այն բանին, որ սկզբունքորեն նրանք հրաժարվել էին դա անել՝ պատճառաբանելով, թե Հայաստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչությունը զբաղվում է միայն փախստականների հարցերով: Ա. Դ.

Երեւան

Հայաստանի ԱԳՆ-ը կրկին հայտարարում է

Հունվարի 25-ին ընդունած իր հայտարարության մեջ Հայաստանի արտգործնախարարությունն անդրադառնալով Մառնեուլի վերջին դեպքին, նշում է, թե հանրապետության իրավասու մարմինների տվյալների համաձայն, ահաբեկչական այդ գործողությունը որպես Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ ռազմական ճնշման միջոց ծրագրել ու իրականացնում է ադրբեջանական կողմը: Ադրբեջանն իր հանցավոր փաստականությունը շարունակում է ի հակադրություն ՄԱԿ-ի կանոնադրության, Հելսինկյան եզրափակիչ ակտի եւ ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի ընդունած բանաձեւերի, վտանգելով ոչ միայն Հայաստանի միլիոնավոր խաղաղ մարդկանց կյանքը, այլեւ խաղաղությունն ամբողջ տարածաշրջանում: •

Ելնելով վերոհիշյալից, Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունը կոչ է անում ՄԱԿ-ին, ԵԱՀԽ-ին եւ Համագործակցության անդամ դեսություններին համար խնդրանքով դատապարտել Ադրբեջանի դեսական ահաբեկչական քաղաքականությունը, օգտագործել քաղաքական ազդեցության բոլոր միջոցները Հայաստանի տնտեսական շրջափակումը մեղմացնելու ուղղությամբ եւ գործուն օգնություն կազմակերպել աղետալի վիճակում հայտնված Հայաստանին: ■

ԵԱՀԽ

Մ. Ռաֆաելլին Բաքվում: Ադրբեջանցիները Արեւմուտքին չեն վստահում

Ուրբաթ օրը Բաքու ժամանած ԵԱՀԽ Մինսկի խորհրդաժողովի նախագահ Մ. Ռաֆաելլին հունվարի 23-ին հանդիպում է ունեցել Ադրբեջանի արտգործնախարար Թոֆիկ Ղասիմովի հետ: Վերջինս ասել է, թե հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման գործում հարկավոր են հնարավոր համաձայնագրերի կատարման միջազգային երաշխիքներ:

Այնուհետեւ հյուրին ընդունել է նախագահ Էլչիբեյը: Նրա կարծիքով, հակամարտության քաղաքական կարգավորումը դանդաղ է ընթանում, քանի որ մեծ դեսությունները չեն ցանկանում իրական մասնակցություն ունենալ: Ա. Էլչիբեյը հայտարարել է, թե Երեւանը դեսդ է հրաժարվի Ադրբեջանի նկատմամբ տարածքային հավակնություններից:

Ադրբեջանի նախագահի խորհրդական Վաֆա Գուլիզադեն Բաքվում կայացած մամուլի ասուլիսում մտահոգություն հայտնեց այն կապակցությամբ, որ ճնշվում է Արեւմուտքի կողմից Հայաստանին աջակցություն ցուցաբերելու միտում:

Այդ փաստն են հաստատում Հայաստանի շրջափակման մասին վերջերս Արեւմուտքում հաճախակի դարձած հայտարարությունները:

«Ոչ թե Ադրբեջանն է շրջափակում Հայաստանին, այլ Հայաստանի կողմից սանձազերծված պատերազմը», հայտարարեց նա:

Գուլիզադեն նշեց նաեւ, թե «Մարիո Ռաֆաելլիի հետ խորհրդակցությունները ցույց տվեցին, որ Արեւմուտքը ոչ այնքան մտահոգված է հակամարտության կարգավորմամբ, որքան Տեր-Պետրոսյանին իշխանության գլուխ պահելու ցանկությամբ»:

Խորհրդականն ասաց, որ ԵԱՀԽ-ի Մինսկի խմբի հետ նախօրեին տեղի ունեցած խորհրդակցությունների ընթացքում նրա ղեկավար Մարիո Ռաֆաելլին նշեց, թե Հայաստանի դիրքորոշման մեջ տեղի են ունեցել դրական փոփոխություններ: Իր հերթին ադրբեջանական կողմը ցանկություն հայտնեց այդ տեսակետի դրսեւորման հաստատումն ստանալու մասին:

Գուլիզադեն հիշեցրեց, որ ներկայումս Ադրբեջանի տարածքի 140-րդ մասը բռնագրավված է Հայաստանի կողմից եւ «Ադրբեջանի բոլոր ջանքերը դեսդ է ուղղված լինեն այդ իրավիճակից դուրս գալուն»:

Սակայն, նրա կարծիքով, Հայաստանը պատրաստ չէ մասնակցել Մինսկի խաղաղ համաժողովին, քանի որ հրաժարվում է կատարել նախնական պայմանները՝ դադարեցնել ռազմական գործողությունները եւ դուրս հանել զավթիչ զորքերն Ադրբեջանի տարածքից:

«Մինսկի համաժողովը չի կարող կայանալ առանց այդ պայմանների կատարման», նշեց Գուլիզադեն: ■

ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ

Հայաստանում ռուսաստանյան հայտնի ֆիրմաների առեւտրական գործակալը առաջարկում է մատչելի գներով եւ ռուբլով նախապատվություն, ամերիկյան եւ ռուսական ֆիրմաների արտադրանքը Երեւանում եւ Մոսկվայում գտնվող պահեստներից.

պատճենահանման սարքեր, ֆաքսիմիլային մեքենաներ, մոդեմներ, համակարգչային տեխնիկա, անընդհատ սնուցման աղբյուրներ, վինչեստերներ, մոնիտորներ, լազերային տպիչներ, ինչպես նաեւ էլեկտրոնային պահեստներ, «Բազալտ» հեռախոսային կապի հատուկ սարքեր, 1.44 եւ 1.2 MB ճկուն դիսկետներ եւ ՏԳ 250 թերմոթուղթ:

Զանգահարել 64.75.06:

Էներգետիկա

Այլընտրանքային էլեկտրաէներգիայի աղբյուրների, մասնավորապես արեւի ուժը օգտագործելու կապակցությամբ վերջերս շատ է շրջանառվում «էներգան» ընկերության անունը: «էներգան»-ը իր նորահայտ տեխնոլոգիայով արեւի ճառագայթներից կորզելով 80-85 տոկոս էներգիա, նպատակ ունի արդեն 1996 թ. գործարկել 2 ՄՎտ հզորությամբ էլեկտրակայան, իսկ արդեն 2000 թվականին՝ 4-5 բլոկանոց (յուրաքանչյուրը՝ 400-500 ՄՎտ հզորությամբ) 2000 ՄՎտ ընդհանուր հզորությամբ արեւային էլեկտրակայան: Համեմատության համար ասենք, որ ներկայումս Հայաստանի էլեկտրաէներգիայի աղբյուրների գումարային դրվածքային հզորությունը 2700 ՄՎտ է, որից շուրջ 1700-ը բաժին է ընկնում ջերմաէլեկտրակայաններին, 1000-ը՝ հիդրոէլեկտրակայաններին:

Ինչքանով են իրական «էներգան»-ի նպատակները եւ ինչպես են նայում նրա ծրագրերին Հայաստանի Հանրապետության վառելիքի եւ էներգետիկայի Նախարարությունում:

Այդ առթիվ Նախարարության գիտության եւ հեռանկարային զարգացման վարչության գլխավոր մասնագետ Յուրի Ավագյանն ասաց, որ «էներգան»-ի 2 ՄՎտ հզորությամբ էլեկտրակայան կառուցելու գաղափարը բնավ էլ հեռու չէ իրականությունից: Այդպիսի էլեկտրակայանը այնքան էլ մեծ չէ, նրա բաղկացուցիչ մասերը կիսով չափ ստանդարտ սարքավորումներ են՝ շոգետուրբինային գեներատորների հետ միասին, որոց հանգույցներում հնարավոր է, որ ոչ ստանդարտ լուծումներ լինեն կատարված «էներգան»-ի մասնագետների կողմից: Նրանք ունեն նոր մոտեցում, որն արտահայտվում է ջերմակուտակիչի օգտագործմամբ, որն, իհարկե, իրական գործընթաց է ենթադրում:

Կենսունակ է արդյոք «Էներգան»-ի զորությունը

Ամեն ինչ կախված է նրանից, թե ինչքան էժան կնստի իրագործվող ծրագիրը, ինչքան կլինի նրա օգտակար գործողության գործակիցը, որովհետեւ գինն է բնորոշում ամբողջ էլեկտրակայանի արդյունավետությունը, հետեւաբար եւ նրա գոյության նպատակահարմարությունը:

Պրն. Ավագյանը նշեց, որ կախված այն բանից, թե ինչ հաջողություն կունենա 2 ՄՎտ հզորությամբ էլեկտրակայանի կառուցման ծրագիրը, ըստ այդմ էլ հնարավոր կլինի մտածել 2000 մեգավատանոցի մասին: Համենայն դեպս, չի կարելի թերահավատությամբ եւ այլեւայլ ձեւերով խանգարել «էներգան»-ի անխոնջ մասնագետներին իրենց ծրագրերը իրականացնելու, մանավանդ, որ նրանք պետությունից ոչինչ չեն պահանջում, ամեն ինչ անում են իրենց միջոցներով:

Պրն. Ավագյանից տեղեկացանք, որ Նախարարության եւ «էներգան»-ի համագործակցությունը առայժմ միայն իրագործվում է խորհրդակցությունների եւ փորձաքննությունների շրջանակներում: Կախված «էներգան»-ի գործունեության հետագա արդյունքներից, նախատեսվում է նաեւ այդ համագործակցության ընդլայնում:

Պ դեպ, ներկայումս գործում են մինչեւ 400 ՄՎտ հզորության արեւային էլեկտրակայաններ, որոնց հզորությունը նախատեսվում է հասցնել 600-ի: Դրանցում հիմնականում օգտագործվում է մինչեւ 30 տոկոս օզոնային գազ, որը գործածվում է արեւի բացակայության պայմանների դեպքում: Իսկ «էներգան»-ը օզոնային գազի փոխարեն ներդրել է մեծ չափերի ջերմակուտակիչներ, որոնք արեւի լույսի բացակայության ժամանակ հնարավորություն են տալիս օգտագործել իրենց կուտակած էներգիան:

2000 մեգավատանոց արեւային էլեկտրակայանի շինարարությունը «էներգան»-ի վրա կնստի մոտ 1 միլիարդ դոլլար: Եթե հաշվի առնենք, որ կայանի գործարկման ժամկետը հաշվարկված է 160-200 տարվա համար, եւ այն 7 տարում կծածկի իր ծախսերը, ապա նման նորինակ ծրագրում ներդրում կատարելը շատ գայթակղիչ է դառնում: Ամեն ինչ կհստակեցվի 2 ՄՎտ հզորությամբ արեւային էլեկտրակայանի գործարկումից հետո: Գ. Ն.

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՆՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՆ ԵՎ ԱՊԱԳԱՆ. ՈՎ ԻՆՉՊԵՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ ԱՅՆ

Ուրբաթ օրը, ժամը 10.00-ին սկսվեց ԱՊՀ երկրների եւ կառավարությունների ղեկավարների խորհուրդների միացյալ նիստը: Նրա աշխատանքներին մասնակցում էին Ռուսաստանից Բորիս Ելցինը, Ուկրաինայից Լեոնիդ Կրավչուկը, Ղազախստանից Նուրսուլթան Նազարբաեւը, Ուզբեկստանից Իսլամ Քարիմովը, Թուրքմենստանից Սափարմուրատ Նիյազովը, Հայաստանից Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, Ղրղզստանից Ասկար Ակաեւը, Մոլդովայից Միրչա Սնեգուրը, Բելառուսի եւ Տաջիկստանի Գերագույն խորհրդի նախագահներ Ստանիսլավ Շուշկեւիչը եւ Էմոմալի Ռախմոնովը:

Ադրբեջանից դիտորդի կարգավիճակով նիստին մասնակցում էր փոխվարչապետը, իսկ Վրաստանից պատվիրակություն չէր ժամանել:

Մինսկ ժամանելուց անմիջապես հետո լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը հույս հայտնեց, թե «ներկա գագաթաժողովը 1993 թ. ԱՊՀ երկրների ավելի խոր ինտեգրացիայի սկիզբը կհանդիսանա եւ տնտեսական, եւ ազգամիջյան հարաբերությունների, եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության, եւ միջուկային ուժերի առնչությամբ»: «Ամենայն հավանականությամբ որոշ երկրներ դիտողություններ կանեն ԱՊՀ կանոնադրության նախագծի առնչությամբ, դրանք ամենաուշադիր ուսումնասիրության առարկա կդառնան ներկա խորհրդակցությունում», խոստացավ Ելցինը:

Ռուսաստանի ԱԳ նախարար Անդրեյ Կոզիրեւը «ԻԹ»-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց, թե ԱՊՀ կանոնադրության նախագիծը «լավ փաստաթուղթ է, բայց երբ կա անհրաժեշտություն, պետք է մի քիչ օդ թողնել նրանում Ուկրաինայի, Ուզբեկստանի, Թուրքմենստանի համար, որոնք դիտողություններ ունեն այդ փաստաթղթի կապակցությամբ»: Նրա կարծիքով կարեւորը «այնպիսի դիրքորոշում չգրավելն է, որ հետ մղի մյուս պետություններին կանոնադրությունից, քանի որ նրանք էլ ունեն իրենց դժվարությունները ու հիմնախնդիրները»:

Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկը Մինսկ ժամանելիս հայտարարեց, թե եկել է «արդյունավետ աշխատելու ցանկությամբ», ինչպես նաեւ մի շարք առաջարկություններով, որոնք նրա խոսքերով կբարձրացնեն Համագործակցության արդյունավետությունը: Ուկրաինայի նախագահի համոզմամբ, գագաթաժողովում պետք է քննարկել այնպիսի փաստաթուղթ, որը կարտացոլի Համագործակցության անցած տարվա աշխատանքը եւ կհաստատի ԱՊՀ գոյության անհրաժեշտությունը:

Բելառուսի ԳԽ նախագահ Ստանիսլավ Շուշկեւիչը «ԻԹ»-ին տված հարցազրույցում հաստատեց, թե հանրապետության խորհրդարանի կողմից լիազորված է ստորագրել ԱՊՀ կանոնադրությունը, բացառությամբ կոլեկտիվ անվտանգության դրույթից:

Իր հերթին, Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը պատրաստակամություն հայտնեց ստորագրել ԱՊՀ կանոնադրությունը, որը նրա կարծիքով «ծայրահեղ անհրաժեշտ է Համագործակցությանը»:

Մինչդեռ, Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրատ Նիյազովը, ինչպես հաղորդում է «ԻԹ»-ը, հայտնեց, թե իր հանրապետությունն այդ փաստաթուղթը ներկա տեսքով չի ստորագրի: Նույնը հաստատեց նաեւ Թուրքմենստանի փոխվարչապետ Բորիս Շիխմուրադովը: «Մենք դեմ ենք խիստ կառուցվածքայնությանը եւ մերժում ենք որեւէ կենտրոնի ստեղծման գաղափարը: Կյանքը ցույց է տալիս, որ այսպես կոչված միասնական տարածքի շրջանակներում առանձին հարց կարելի է լուծել երկկողմ համաձայնագրերի հիման վրա: Անմիջական կապերը զարգանում են, իսկ ԱՊՀ-ն ոչ», ասաց նա:

Մոլդովայի նախագահ Միրչա Սնեգուրն օդանավակայանում լրագրողներին հայտարարեց, թե Քիշնեւը պատրաստ է ԱՊՀ շրջանակներում տնտեսական համագործակցության: Այն հարցին, թե Մոլդովան կմնա արդյոք ռուբլու գոտում, Սնեգուրը պատասխանեց, թե Մոլդովան «կելնի կոնկրետ իրավիճակից: Բանն այն է, որ ԱՊՀ գրեթե բոլոր հանրապետությունները պատրաստվում են ազգային դրամ մտցնել: Կարծում եմ, որ Մոլդովան այդ հարցում բացառություն չի լինի», ասաց նա:

ԱՊՀ հաստատման թերեւս ամենաեռանդուն կողմնակից Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը նշեց, թե բավարարված է գագաթաժողովի օրակարգով: Նա նշեց Մինսկում միջպետական դատարանի ստեղծման կապակցությամբ համաձայնության անհրաժեշտությունը:

Ուրբաթ առավոտյան Բելառուսի մայրաքաղաքում ԱՊՀ վարչապետների հանդիպման ժամանակ մասնակիցները քննարկեցին միջպետական բանկի ստեղծման հարցերը: Այդ նիստը Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինն անվանեց «երկրների ղեկավարների հանդիպման ակտիվ նախաբան»:

«ԻԹ»-ին տված հարցազրույցում Չեռնոմիրդինը նշեց, թե «քննարկումը հետաքրքրում էր փաստերին բոլոր կողմերին եւ նույն պատճառով էլ հնարավորություն տվեց փնտրել առաջարկված կառույցի ստեղծման կոնկրետ մեխանիզմներ»: Բանկի հարցի քննարկմանը, որն առաջարկել էր ռուսական կողմը, մասնակցեցին ԱՊՀ երկրների կենտրոնական բանկերի ղեկավարները:

Ժողովրդավարական բարեփոխումների միջազգային շարժումը (ԺԲՄՇ) ԱՊՀ ղեկավարներին կոչ է անում պաշտպանել Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւի համախմբիչ նախաձեռնությունները:

Կենտրոնական Ասիայի պետությունների ղեկավարները վճռական քայլ կատարեցին միասնացման ուղղությամբ եւ ստեղծեցին սեփական տնտեսական դաշինք: Դա միանշանակ բնական արձագանք է ԱՊՀ մեխանիզմների թուլության, դրա հիմնադիրների գործողությունների անհետեւողականության նկատմամբ, գտնում են հինգշաբթի օրը Մոսկվայում տարածված փաստաթղթի հեղինակները:

ԱՊՀ-ն մոտեցել է այն օրհասական սահմանագծին, որից այն կողմ կա երկու ուղի. ԱՊՀ-ի վերջնական փլուզումը կամ դրա նոր որակի ստացումը, ասվում է հայտարարության մեջ:

Իր հերթին, ԺԲՄՇ-ն հանդես է գալիս նախկին Խորհրդային Միության հանրապետությունները եվրասիական հանրակցության մեջ միավորելու եւ նրանց միջեւ տնտեսական, պաշտպանական, ինչպես նաեւ դիվանագիտական դաշինք կնքելու օգտին: ■

Լուրերի հոսք

ԱՄՆ-ի օդուժը տարբերական հարվածներ է հասցնում Իրաքին

Ինչպես հաղորդում է «Ամերիկայի ձայն» կայանը, ԱՄՆ-ի զինված ուժերի հրամանատարությունը հայտնել է, որ շաբաթ օրը ամերիկյան երեք ինքնաթիռներ գնդակոծվել են Իրաքի հակաօդային պաշտպանության զենիթային կայանների կողմից, ի պատասխան որի ամերիկյան ինքնաթիռներից մեկը ռմբակոծել է այն: Դա երեք օրվա ընթացքում երրորդ ռմբային հարվածն էր Իրաքի հակաօդային պաշտպանության հենակետերին: Պաշտոնական Բաղդադը հերքել է ընդհարման փաստը եւ շեշտել, որ Իրաքը շարունակում է պահպանել չկրակելու իր միակողմանի պարտավորությունը ի նշան բարի կամքի ԱՄՆ-ի նոր նախագահ Բիլ Քլինթոնի նկատմամբ: Ռուսաստանի փոխնախագահ Ալեքսանդր Ռուցկոյը «Ազատություն» կայանին տված հարցազրույցում դատապարտել է ուժի կիրառումը ընդդեմ Բաղդադի եւ հավաստիացրել, որ Ռուսաստանը կօգտագործի իր վետոյի իրավունքը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում Իրաքի հետ կապված հարցերում:

Լիբանանի եւ Սիրիայի վարչապետները դիմել են Իսրայելին

Ինչպես հաղորդում է «Ամերիկայի ձայն» կայանը, Լիբանանի եւ Սիրիայի վարչապետները Դամասկոսում անցկացրած բանակցությունների եզրափակիչ փուլում համատեղ դիմում են ընդունել Իսրայելի կառավարությանը, որ կոչ են արել երկիր վերադարձնել Հարավային Լիբանան արտաքսված պաղեստինցիներին: «Ազատություն» կայանը հաղորդում է, որ ԱՄՆ-ի նորընտիր նախագահ Բիլ Քլինթոնը Բորիս Ելցինի հետ հեռախոսազրույցից անմիջապես հետո կապվել է Իսրայելի վարչապետ Իցհակ Ռաբինի հետ եւ շնորհակալություն հայտնել շնորհավորական նամակի համար: Երկու ղեկավարները քննարկել են Միջին Արեւելքի հիմնահարցերին վերաբերող խնդիրները, սակայն մանրամասնություններ չեն հաղորդվել: Կայանը հաղորդում է նաեւ, որ բռնագրավված տարածքներում ընդհարումներ են տեղի ունեցել իսրայելյան ոստիկանության եւ պաղեստինցիների միջեւ: Կան զոհեր եւ վիրավորներ:

ԱՊՀ միջուկային քաղաքականության կոմիտեի նիստն ավարտվեց

Նախքան ԱՊՀ միջուկային քաղաքականության կոմիտեի նիստը, Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը «ԻԹ»-ի թղթակցին տված հարցազրույցում հայտարարել էր, թե միջուկային զենք նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից պետք է ունենա միայն Ռուսաստանը: Պաշտպանության նախարարների խորհրդակցության օրակարգից Ռուսաստանի պատվիրակության խնդրանքով հանվել էր ստրատեգիական կառքի հարցը, որը Գրաչովի խոսքերով, «պետք է պատկանի միայն Ռուսաստանին»: Իր հերթին, Ռուսաստանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ Վլադիմիր Ժերեբենկոն ափսոսանքով հայտնեց, որ «մինչ այժմ չի լուծվել մարտավարական միջուկային զենքի պատկանելության հարցը»: Նրա խոսքերով, «հարցը մի խորհրդակցությունից տեղափոխվում է մյուսը, բայց առայժմ անարդյունք»: Ժերեբենկոն այս հարցի ձգձգումը կապում է ԱՊՀ երկրների տարակարծությունների հետ: «Առայժմ միայն Բելառուսն է հայտարարել, որ իր ամբողջ միջուկային զենքը կհանձնի Ռուսաստանին: Իսկ Ղազախստանն ու Ուկրաինան, թեեւ հայտարարել են իրենց միջուկազերծ կարգավիճակի մասին, միջուկային զենքից բաժանվել դեռ վախենում են», նշեց Ժերեբենկոն:

Հունվարի 21-ին Մինսկում ավարտվեց ԱՊՀ չորս երկրների (Ռուսաստան, Ղազախստան, Ուկրաինա եւ Բելառուս) միջուկային քաղաքականության կոմիտեի նիստը: «ԻԹ»-ը հայտնում է, որ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը նիստին չի մասնակցել «հիվանդության պատճառով»: Նրան փոխարինել է Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչը:

Նիստի ավարտից հետո «ԻԹ»-ին տված հարցազրույցում Բելառուսի պաշտպանության նախարար Պավել Կոզլովսկին հայտարարեց, որ «Մոսկվայի եւ Մինսկի միջեւ մարտավարական զենքի կապակցությամբ տարաձայնություններ չկան: Մեր դիրքորոշումները լրիվ համընկնում են»: Կոզլովսկին հայտնեց, որ ռազմական փորձագետները փաստաթղթի ավարտման համար կշարունակեն աշխատանքը մինչեւ հունվարի 22-ի առավոտ: Մի շարք հանրապետություններ հույս են ունենում ռազմավարական զորքերի կազմում ընդգրկված զորամասերի ցանկի կրճատման օգտին:

Իր հերթին ԱՊՀ միացյալ ուժերի հրամանատար մարշալ Եվգենի Շապոշնիկովը «ԻԹ»-ին հայտնեց, թե «կոմիտեի նիստում առավելագույնս մոտեցվեցին դիրքորոշումները, սակայն լիակատար համաձայնություն այդպես էլ չկայացավ»: ■

Լուրերի հոսք

Համատեղ պայքար թմրամոլության դեմ

Ասիական պետությունները մտադիր են համատեղ պայքարել թմրադեղերի տարածման եւ մաքսանենգության դեմ, հայտարարեց Ղազախստանի ներքին գործերի նախարարի առաջին տեղակալ Բոլատ Իսկակովը: Երեկ ավարտված հունվարի 21-ին Ալմա Աթայում կայացած մամուլի ասուլիսում, որը նվիրված էր «Խաշխաշ-92» գործողության արդյունքներին, նա նշեց, որ համագործակցության մասին պայմանագիրն արդեն կնքվել է Թուրքիայի հետ եւ նախատեսվում է համապատասխան պայմանագրեր ստորագրել Իրանի, Մոնղոլիայի եւ Չինաստանի հետ: Մոտ ժամանակներս նախատեսվում է Ալմա Աթայում բացել Ինտերպոլի գրասենյակը թմրադեղերի մաքսանենգության դեմ պայքարն ակտիվացնելու նպատակով: Բ. Իսկակովը հաղորդեց նաեւ, որ 1992 թ. թմրադեղերի վաճառքի համար քրեական պատասխանատվության են կանչվել 445 մարդ: Առգրավվել են ընդամենը 11503 կգ թմրանյութեր: Վարչական պատասխանատվության են կանչվել ավելի քան երեք հազար մարդ:

Իսկակովի խոսքերով, թմրադեղերի ընդհանուր տարածության հիմնական աղբյուրներից մեկը Չիմքենդի [illegible] է: Դա ԱՊՀ միակ ձեռնարկությունն է, որ բժշկական կարիքների համար ափիոնից պատրաստում են 8 տեսակի թմրանյութեր, մորֆին, կոդեին, պրոմե[illegible]

Բացի այդ, ասաց Իսկակովը, Չույի հովտի շրջանում վայրի կանեփների ընդհանուր տարածությունը կազմում է 138 հազար հեկտար: Այդ քանակությունից հնարավոր է ստանալ մինչեւ 5 հազար կգ մարիխուանա: Թմրադեղերի ընդհանուր շուկայում տարածում են գտնում գլխավորապես բուսական ծագում ունեցող թմրանյութերը, ասաց գնդապետը: Գերակշռողը հաշիշային թմրամոլությունն է մոտ 76 տոկոս: Մոտ 20 տոկոսն օգտագործում են ափիոն, 4 տոկոսը՝ բժշկության մեջ օգտագործվող թմրադեղեր: ■

Նախկին Հարավսլավիայի հարցերով համակարգող խմբի համանախագահներ Սայրըս Վենսի եւ լորդ Օուենի կողմից առաջարկված Բոսնիայի սահմանադրական կառուցվածքի սկզբունքներին աջակցելու մասին Բոսնիայի եւ Հերցեգովինայի սերբ ժողովրդի ներկայացուցիչների որոշումը «շատ կարեւոր դրական քայլ է խաղաղ կարգավորման գործում»: Այդ մասին է ասվում Ռուսաստանի ԱԳՆ հունվարի 20-ի երեկոյան Մոսկվայում հրապարակված հայտարարության մեջ: Ռուսաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության կարծիքով, դա «հնարավորություն է տալիս շարունակել աշխատանքը կոնֆլիկտի քաղաքական կարգավորման ուղղությամբ»:

Թեժ մարտեր Խորվաթիայում

«Ազատություն» [illegible] այի նախագահ [illegible] հայտարարել է, որ [illegible] հարձակումը սերբերի դեմ իրականացվում է իր հրամանով: Նա հայտնել է, որ մարտերի հետեւանքով զոհվել է 10 խորվաթ եւ 120 սերբ: Նոր Հարավսլավիայի նախագահ Չոսիչը այս կապակցությամբ դիմել է ՄԱԿ-ին, որպեսզի Անվտանգության խորհուրդը քննարկի մարտական գործողությունների բորբոքումը: Սերբիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչը խոստացել է, որ սերբական բանակն այդ գործողություններին չի մասնակցի: Իսկ Խորվաթիայի եւ Բոսնիայի սերբերը սպառնացել են, որ մարտերի չդադարեցման դեպքում իրենց ուժերը կգրոհեն Խորվաթիայի մայրաքաղաք Զագրեբը, հաղորդում է կայանը:

Սերբերը խորվաթներին ամբաստանում են Ժնեւի բանակցությունները տապալելու մեջ

Հարավսլավիայի նախագահ Չոսիչը եւ Բոսնիայի սերբ ղեկավար Կարաջիչը խորվաթներին ամբաստանեցին Խորվաթիայում սերբ ուժերի վրա հարձակումով Ժնեւում խաղաղության բանակցությունները տապալելու մեջ: Սպասվում է, որ Սերբիայի ավանդական դաշնակից համարվող Ռուսաստանը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդից Խորվաթիան դատապարտող որոշում կպահանջի: ■

digitised by A.R.A.R.@

Դատավարություն Ալժիրում եւ ահաբեկչություն Եգիպտոսում

Ալժիրում դատավարություն է սկսվել շուրջ 20 զինծառայողների նկատմամբ, որոնք մեղադրվում են իշխանությունների դեմ դավադրության կազմակերպման մեջ, հաղորդում է ֆրանսիական RFI կայանը: Կայանը հաղորդում է նաեւ, որ Կահիրեում անհայտ անձանց կողմից սպանվել են երկու ոստիկան: Միանգամից երկու իսլամ արմատականների կազմակերպությունները իրենց վրա են վերցրել այդ ահաբեկչական գործողության պատասխանատվությունը:

Նոր զոհեր Սոմալիում

Ինչպես հաղորդում է RFI կայանը, ֆրանսիական զինվորական ջոկատը կրակ է բացել սոմալցիների մի խմբի վրա, որի հետեւանքով վիրավորվել է երկու մարդ: Իսկ բելգիացի զինվորների գործողությունների հետեւանքով զոհվել է երկու եւ վիրավորվել չորս մարդ: Սոմալիում խաղաղարար ուժերի խաղաղեցման բանակցությունները Ադիս Աբեբայում ավարտվել են անարդյունք:

Պոլսում սպանվել է մի թուրք լրագրող

Պոլսում հրատարակվող թուրքական թերթերից մեկի հայտնի սյունակագիր Ուգուր Մումջուն սպանվեց իր ավտոմեքենայի տակ դրված ռումբի պայթյունի հետեւանքով: Իսլամական երեք խմբակներ ստանձնեցին սպանության պատասխանատվությունը: Ուգուր Մումջուն ննդադատում էր արմատականությունն ու կրոնական անհանդուրժողականությունը: Վարչապետ Ս. Դեմիրելը խոստացավ գտնել ահաբեկիչներին:

Պարզ ահաբեկչություն, թե՞ մահափորձ Ջոն Մեյջըրի դեմ

Ինչպես հաղորդում է RFI կայանը, Չեխոսլովակիայի հատուկ ծառայությունները ձերբակալել են սինկխ անջատողականների մի խումբ, որը ահաբեկչական գործողություն էր նախապատրաստում Անկախության օրվա տոնակատարությունների ժամանակ, որին մասնակցելու է նաեւ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Ջոն Մեյջըրը: Մեյջըրը բրիտանական առաջին վարչապետն է, որը մասնակցում է Հնդկաստանի Անկախության օրվա տոնակատարություններին, այդ երկրի կողմից անկախություն ձեռք բերելու տարվանից:

Նավթի արդյունահանումը կկրճատվի

Ինչպես հաղորդում է BBC կայանը, Սաուդյան Արաբիան դիմել է ՕՊԵԿ-ի անդամ երկրներին կրճատելու նավթի օրական արդյունահանման ծավալը 1 մլն բարելով: Նախկինում այն արդեն կրճատվել էր 500 հազար բարելով: Կայանը հաղորդում է, որ Իրանը, որ նավթարդյունահանող թիվ երկու երկիրն է Սաուդյան Արաբիայից հետո, արդեն իր համաձայնությունն է տվել կրճատման ծրագրին, Թեհրան ՕՊԵԿ-ի նախագահի այցելության ժամանակ:

Պիեռ Ժոքս. «Ռուսական բանակի ներկայությունը Բալթիայում սպառնում է Եվրոպայի անվտանգությանը»

«Ռուսական [illegible] ներկայությունը [illegible] ապակայունացնող գործոն է, որը սպառնում է Եվրոպայի անվտանգությանը», ընդգծեց Ֆրանսիայի պաշտպանության նախարար Պիեռ Ժոքսը հունվարի 25-ին Ռիգայում, Լատվիայի արտգործնախարար Յանիս Ջիներիսի հետ հանդիպման ժամանակ: Յ. Ջիներիսը հյուրին տեղեկացրեց ռուս-լատվիական բանակցությունների ընթացքի մասին, հաղորդում է «Ֆրանս-Պրես»-ը:

Մշակույթ

Դերասանական շիրքով օժտված երգիչը

Ձմռան ցուրտն ու հանրապետությունն իր աճքանների մեջ առած էներգետիկ ծանր ճգնաժամը կարծես թե արել ոչ միայն մեր տնտեսությունը, այլեւ գեղարվեստական մշակութային կյանքն ընդհանրապես: Վերջինս, դժբախտաբար, թե բարեբախտաբար, տնտեսության նման չի կարող նախկինի պես գործել: Դրա հետեւանքով էլ փակ ցուցասրահներ եւ համերգասրահներ, կինոթատրոններ ու թատրոններ: Նման դժվարին վիճակը մշակույթի օջախներին պարտադրել է աշխատանքի անսովոր ռեժիմ: Այսպես, նախկինում ընդունված ամառային արձակուրդներին զուգահեռ են փոխարինելու ձմեռային երկարատեւ ընդմիջումները, ինչպես ասում են, դրանից բխող բոլոր հետեւանքներով: Այս անհամախմբությունից առաջին հերթին տուժում են կատարողական արվեստները, մասնավորապես վոկալ արվեստը: Վերջինիս վրա չեն կարող չազդել ցուրտն ու խոնավությունը: Չէ՞ որ երգիչն ամեն օր պիտի երգի, մարզիկի նման փորձեր անի լավ մարզավիճակը պահպանելու համար:

Դա է, անշուշտ, պատճառը, որ չնայած հայտարարված արձակուրդներին, Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի շատ երգիչ-երգչուհիներ ամեն օր կարելի է հանդիպել դեպի Անկախության հրապարակ տանող ճանապարհին: Եւ նրանց մեջ նաեւ Ռազմիկ Պապիկյանին՝ նույն թատրոնի ամենանշանավոր երգիչներից մեկին, որի անունը մշտապես կարելի է կարդալ անցած թատերաշրջանի գրեթե բոլոր ներկայացումների հայտագրերում: Իսկապես, նա այստեղ կատարում է տենորի համար նախատեսված գրեթե բոլոր դերերը: Նման բեղմնավորության եւ դրա հիմքում ընկած անխոնջ աշխատասիրության գաղտնիքը մեկն է. երգիչը շատ է սիրում իր գործը, իր ընտրած մասնագիտությունը, որն իր կոչումն է միաժամանակ:

Այս արվեստագետին հիշում եմ դեռեւս տարիներ առաջ «Դոլորոսակաձնի ֆիլհարմոնիայի» կիրակնօրյա համերգներից, երբ ամեն անգամ օպերայի մասին խոսելիս հարկ էր լինում ներկայացնել մեկ-երկու հատված նույն օպերայից, որի մասին խոսք էր գնում: Ռազմիկ Պապիկյանը դահլիճում նստած փոքրիկ հանդիսատեսներին սիրով ներկայացնում արիաներ համաշխարհային օպերաներից: Բազմաթիվ երեխաներ նրա միջոցով եւ անմիջական օգնությամբ են հաղորդվել թատերաերաժշտական այս բարդ ժանրի հետ, թափանցել դրա գաղտնիքների մեջ եւ, ի վերջո, սիրել այն: Վերջերս, օրինակ, երգչախմբային ընկերության գործ դահլիճում կայացած Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության երկրորդ համաժողովի ...

րեւան: 7-սարի աշխատեց Հ. Պարոնյանի անվան թատրոնում: Առաջին դերը, որ կատարել է այստեղ, «Մարդը Լոմանջից» մյուզիքլում էր, որից հետո հանդես է եկել Կալմանի «Սիլվա» օպերետում կատարելով Էդվինի դերը:

Վերջապես 1979-ին Ռ. Պապիկյանը անդամագրվում է Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի մեներգիչների կազմին տարիներ անց դառնալով այս թատրոնի առաջատար արտիստներից մեկը: Առաջին դերերը, որ կատարեց հիշյալ թատրոնի բեմում Մանրիկոյինն էր Վերդիի «Տրուբադուր»-ում: Դա եղավ նրա առաջին մեծ հաջողությունը ու նաեւ գրավականը հետագա բոլոր տպավորիչ կատարումների: Մեկ տարի անց Սանթուր երգեց Ա. Տիգրանյանի «Դավիթ Բեկում», իսկ 1981-ին Սարո նույն երաժշտահանի «Անուշ» օպերայում: Այս հերոսի դերերգի Ավագ Պետրոսյանի արդեն դասական դարձած կատարումից հետո մեր յուրաքանչյուր նոր երգիչ (Վահան Միրաքյան, Տիգրան Լեւոնյան, Արտաշես Հայրյան, Գեղամ Գրիգորյան եւ ուրիշներ) իր կատարողական ուրույն դիմագիծն է ավելացրել այս կերպարի դիմապատկերին: Ռազմիկ Պապիկյանի կատարումը եւս նշված կերպարի ներբական կամ շարժային կերպավորումը չդարձավ: Այն իր բնականությամբ եւ ազգային ընդգծված նկարագրով գրավեց հանդիսատեսի ուշադրությունը եւ սիրվեց նրա կողմից: Պատահական չէր տարի, որ ամիսներ առաջ «Անուշ»-ի 80-ամյակին նվիրված հոբելյանական ներկայացման մեջ այս դերը կատարեց դարձյալ նա: Երաժշտասերը հավանաբար նկատած կլինեն նաեւ, որ յուրաքանչյուր թատերաշրջանի սկիզբն ազդարարող այս օպերայի ներկայացումներում Սարոյի դերակատարը միշտ այս երգիչն է:

Տպավորիչ էր նաեւ անցյալ թատերաշրջանում բեմադրված Տ. Չու-

խաջյանի «Արշակ Երկրորդ»-ում նրա կերտած Տիրիթի կերպարը: Բացի վոկալ տվյալներից հանդիսատեսին գրավեց նրա առնական կեցվածքն ու բեմական հմտությունները: Կան արտիստներ, որոնք անհրաժեշտ մասնագիտական կարողություններ չեն օպերային մենակատարի համար: Սովորաբար մենք օպերային երգիչ կամ երգչուհի ասելով որպես կանոն գնահատում ենք նրա զուտ ձայնային տվյալները մոռանալով սակայն, որ համալրական արվեստի այս տեսակը իրենից ներկայացնում է երգեցողության եւ դերասանական արվեստի միասնություն:

Ուստի առնվազն այս երկու տարրերից մեկի բացակայությունը չի կարող չանդրադառնալ կերպարի ամբողջականության վրա:

Ռ. Պապիկյանի մարմնավորած կերպարներում հատկանշականն այն է, որ նա բեմում երգելուց զատ նաեւ խաղում է ցուցաբերելով անսամբլային խաղի սուր զգացողություն: Բեմական հյուսվածքին նա մասնակցում է ոչ միայն իր անհատական կատարմամբ, այլեւ իր խաղընկերների հետ հավասարական խաղով: Այս առումով հարկ է առանձնացնել Հերմանի դերը Չայկովսկու «Պիկովայա դամա» ներկայացման մեջ, որը խորթին է ոչ միայն երգային, այլ նաեւ խաղային իմաստով: Որքան էլ մի երգիչ վոկալ բնատուր ձիրք ունենա, միեւնույն է, առանց դերասանական վարպետության նա չի կարող մարմնավորել այս կերպարը: Վերջինիս հոգեկան դրաման, նրա ներքին ապրումները տեսանելի եւ համոզիչ դարձնելու համար միայն երգը բավ չէ: Պապիկյանի կատարումը մնայուն է նրանով, որ նրա երգը դառնում է հերոսի ներքինն արտացոլելու արտահայտչական ձեւերից մեկը միայն բեմական գլխավոր Սասունի ավելի ընդգծելու կարծեցյալ հա[illegible] ... ժամանակակից երգարվեստի ... ներկայացումների ... Դավիթ Բեկ, Պակ... Կամենիգրի ... Երբ առաջինը կերպար է ... հիմնականում առավելելով իր ներքին ու նոր գործոն ձայնին, ապա երկրորդը նաեւ իր դերասանական խաղով է առաջ մղում բեմում ծավալվող գործողությունը:

Ռ. Պապիկյանը, ինչպես վերը նշեցինք, զբաղված է այսօր այս թատրոնում ներկայացվող գրեթե բոլոր բեմադրություններում: Երգում է Դոն Կառլոս Վերդիի համանուն օպերայում, Խոզե Բիզեի «Կարմեն»-ում, Աբայ-Նալյա Ալ. Հարությունյանի համանուն ստեղծագործության մեջ եւ այլն: Նրա կերտած Ռադամեսը Վերդիի «Աիդա» օպերայից հաջողությամբ ընդունվեց ոչ միայն մեր հանդիսականների շրջանում, այլ նաեւ Եգիպտոսում, ուր անցյալ տարի այս ժամանակ հյուրախաղերով մեկնել էր երգիչը: Ինչպես վկայում է տեղի մամուլը, Ռադամեսի հաներահայտ ռոմանսի կատարումից հետո դահլիճը հեղեղվել է ուռաբերոսս ծափերով: Նա կատարանում է նաեւ կազմել եւ ներկայացնել նաեւ համերգային ծրագրեր բաղկացած հայ եւ եվրոպական օպերաների արիաներից, հայկական ժողովրդական եւ հայրենասիրական երգերից: Այդ ծրագրով նա հանդես է եկել օտար ափերում, հայ երգը տարել մեր սփյուռքահայ եղբայրներին եւ քույրերին, Հարավային Ամերիկայի երկրներ, ԱՄՆ, Կանադա, Ավստրալիա, ահա ստեղծագործական համերգներով նրա եղած երկրների ոչ լրիվ ցանկը:

Օպերային բեմում իրեն լավագույն կողմերով հաստատած երգիչն այսօր իր ստեղծագործական հասունացման լավագույն շրջանն է ապրում եւ իր հարուստ բեմական փորձը փոխանցում Կոմիտասի անվան երաժշտանոցի վոկալ բաժնի իր սաներին: Վերջին ամիսներին Ռ. Պապիկյանը բնագրով պատրաստում է Պուչինիի դերերգը Դոնիցետտիի համանուն օպերայում, որը հայոց ֆրիստոնեական դարձի երաժշտական պատմությունն է: Չնայած բազմաթիվ դերակատարումներին, դարձյալ, ինչպես ինքն է ասում, նույնքան է սկսնակ երգչի պես, երբ ուշի նոր դեր կատարի: «Միշտ երազել եմ խաղալ Օթելլո Վերդիի համանուն օպերայում եւ Կանիո Լեոնկավալլոյի «Պայացներ» օպերայում», ասում է երգիչը: Հուսանք, թե փոփոխվող ժամանակները արվեստի հանդեպ գնալով ավելի բարեհաճ ու նպաստավոր կդառնան եւ դրա հետ կիրագործվեն նաեւ երգչի ստեղծագործական նպատակները:

ԼԵՎՈՆ ԼԱՃԻԿՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

«Onze Mondial»-ի ընտրյալները

ԴԵՆԻՍ ԲԵՐԳԿԱՄՊ

Ծնվել է 1969 թ. մայիսի 18-ին: Հարձակվող է, խաղում է Ամստերդամի «Այաքս»-ում: Այս թիմի կազմում 1987 թ. դարձել է Հոլանդիայի գավաթակիր եւ Եվրոպայի գավաթակիրների գավաթակիր, 1990 թ. Հոլանդիայի չեմպիոն, 1992 թ. ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր: Հոլանդիայի հավաքականում արդեն անցկացրել է 22 խաղ եւ խփել 13 գնդակ:

Դենիս Բերգկամպը հիմա իր քաշով մեկ ոսկի արժե: Նրան ձեռքից-ձեռք են խլում, պահանջում, խնդրում:

Եվրոպայի հարուստ եւ հեղինակավոր ակումբների՝ «Միլան»-ի, «Յուվենտուս»-ի, «Ինտեր»-ի, «Բարսելոնա»-ի, «Պարի Սեն Ժերմեն»-ի հավակնորդները համոզված են, որ ֆուտբոլային այդ աստղի փայլը կարճատեւ չի լինի:

«Ես որեւէ առաջարկ չունեմ: Թերթերը գրում են միայն ցանկալի տեղափոխումների մասին», ասում է Դենիս Բերգկամպը: 23 տարեկանում նրա ֆուտբոլային իսկական կարիերան նոր-նոր է սկսվում:

Ամենահայտ վճարվող ֆուտբոլային երկրներում Իտալիայում եւ Իսպանիայում սպասվող նրա ելույթները դեռ առջեւում են: Նա հիմա հանգիստ պատրաստվում է դրանց, մասնավորապես սովորում է իտալերեն:

– Ես սովորում եմ իմ գիտելիքները հարստացնելու եւ ոչ թե մեկնելու համար: Ես դեռ պատրաստ չեմ որեւէ տեղ տեղափոխվելու, հանի որ սովորելու շատ բան ունեմ, իսկ այդ տեսակետից «Այաքս»-ն անփոխարինելի է: Ես սիրում եմ այդ ակումբը, ասում է Դենիս Բերգկամպը: Եվ որպես հավաստում իր խոսքերի, երկարաձգել է պայմանագիրը իրեն ծնունդ տված ակումբի հետ:

Ամստերդամի ակումբում անեւս ուրախ են դրա համար, քանզի Կրոյֆից եւ Վան Բաստենից հետո Բերգկամպի «Այաքս»-ն էլ գործել է: Դենիսն առայժմ նախընտրում է ապրել առողջ հոգսերով, անաղմուկ, առանց անպայմանորեն հայտարարությունների, շատ համեստ ու անխոնջ աշխատասիրի մտայնությամբ: Նա հանգիստ է ընդունում «Այաքս»-ի առաջատարի դերը եւ իրեն պահում Նիդերլանդների մյուս աստղերի Բաստենի, Գուլիտի, Ռայկարդի ստվերում: Առայժմ նա փառք չի պահանջում, բայց նաեւ զերծ չէ դրա հավակնություններից: Համենայն դեպս Բերգկամպի նվաճումները աստիճանաբար նրան դրդում են դուրս գալ բախտոցից:

Հոլանդիայի վերջին 2 առաջնության ների լավագույն ռմբարկուն (24 եւ 25 գնդակ) եւ Եվրոպայի վերջին առաջնության 3 գոլի հեղինակը ոտք է լինիլին բացահայտի իրեն:

Ծնվելով Ամստերդամում, Դենիսը 12 տարեկանից անդամագրվել է տեղի մեծ ակումբին: Արդեն 17 տարեկանում նա հանդես է եկել «Այաքս»-ի հիմնական կազմում, որի գլխավոր մարզիչն էր Յոհան Կրոյֆը, Բերգկամպի կուռքը: Նա նույնիսկ Հոլանդիայում օեկրդ սահմանեց 10 գնդակ խփելով 10 հաղթական խաղերում: Բայց նրա արագությունը եւ կարճ փոխանցումները արագորեն չեղոքացվեցին հոլանդացի եզրային պաշտպանների կողմից: Եվ Դենիսը ստիպված էր փոխել իր խաղաոճը: Հավաքականի մարզիչ Բենհակերի առաջարկով նա եզրից տեղափոխվեց գրոհի կենտրոն եւ ամեն ինչ կրկին հունի մեջ ընկավ:

Իտալիայում կայացած աշխարհի առաջնությունում (1990 թ.) Հոլանդիայի հավաքականի կրած աղետալի անհաջողությունից հետո, որը համարվում էր չեմպիոնի կոչման գլխավոր հավակնորդներից մեկը, այդ հրաշալի թիմի կազմում հայտնվեց տաղանդավոր մի նոր ֆուտբոլիստ Դենիս Բերգկամպը, որին այլեւս հնարավոր չէ կանգնեցնել: Ուժեղ, արագաշարժ եւ տեխնիկապես հմուտ Դենիսը չի ավարտել իր վերելքը: Նա առայժմ «Այաքս»-ի առաջատարն է, բայց հայտնի չէ թե դա ինչքան կտեւի: Համենայն դեպս Ամստերդամից 20 կմ հեռավորության վրա գտնվող նրա գնած նոր տունը, որտեղ տեղավորել է իր ընտանիքին ու հարսնացուին, ցույց է նշանակում է, որ հարկ է լինելու նախատեսվածից էլ ավելի երկար սպասել:

Դենիս Բերգկամպին այնտեղից հանելու համար հավանաբար անհրաժեշտ կլինի բանկ վճարել: ■

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Երեւան

ԵՐԵԿՈ ՆՎԻՐՎԱԾ ԵԼԻՍԵՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻՆ

30 տարի առաջ հիմք դրվեց ֆրանկո-գերմանական համագործակցությանը

Անցյալ ուրբաթ, հունվարի 22-ին, Երեւանի Հրազդան հյուրանոցում, որը ժամանակավորապես հյուրընկալել է մի քանի դեսպանատների, Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի դեսպանությունների համատեղ կազմակերպությամբ, համեմայն դեպս այնպես էր ասված հրավերի մեջ, տեղի ունեցավ երեկո՝ նվիրված ճիշտ 30 տարի առաջ, 1963 թ. հունվարի 22-ին Փարիզի Ելիսեյան պալատում կնքված ֆրանկո-գերմանական համագործակցության պայմանագրի տարեդարձին, որ ժամանակին ստորագրել էին երկու երկրների ղեկավարները՝ գեներալ Շառլ դը Գոլը եւ Գերմանիայի կանցլեր Ադենաուերը:

Հայաստանի կառավարության եւ իշխանությունների կողմից երեկոյին ներկա էին փոխվարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, ՀՀ՝ նախագահի խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը, մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսը, պատասխանատու այլ անձինք, օտար դեսպանությունների ներկայացուցիչներ, լրագրողներ, հյուրեր:

Երեկոյին ներածական խոսքով հանդես եկավ եւ պայմանագրի մասին հիշեցրեց Երեւանում Ֆրանսիայի դեսպան տիկ. Ֆրանս դը Արտինգը: «Ելիսեյան պայմանագիրը, ասաց տիկ. դեսպանը, որ ստորագրվել է 30 տարի առաջ, սկիզբ է առնում երկու պարզ եւ իրատես գաղափարներից: Առաջինը գեներալ դը Գոլն արտահայտել է դեռեւս 1959 թ. փետրվարի 25-ին. «Գերմանական երկու հատվածների վերամիավորումը մի պետության մեջ գերմանացի ժողովրդի ճակատագիրն է, անհրաժեշտ է, որ այն ընդգրկվի համագործակցության, ազատության եւ խաղաղության համաեվրոպական մի կազմակերպության մեջ»: Երկրորդը, շարունակեց տիկ. դը Արտինգը, «Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի շահերը պահանջում են միասին աջակցել դրա կատարմանը»:

Այնուհետեւ Ֆրանսիայի դեսպանն ասաց, թե «ամբողջ Եվրոպան մեծապես պարտական է կանցլեր Ադենաուերի եւ գեներալ դը Գոլի կամքին եւ քաղաքական հեռատեսությանը, կամք եւ հեռատեսություն, որ նրանց բոլոր հաջորդներն իրենց հերթին ընդունել են այնպես, ինչպես նրանց պարտադրել է ժամանակը»: Փաստորեն այդ պայմանագրով հիմք էր դրվում եվրոպական տան կառույցներին, եվրոպական երկրների միջեւ փոխհամաձայնությանն ու վստահությանը: Այն, հակառակ որոշ տարաձայնությունների, կարողացավ դիմակայել կոմունիզմի քայքայմանը: «Ֆրանսիան եւ Գերմանիան,- շեշտեց տիկ. դը Արտինգը, շատ լավ գիտակցում են, որ փրկությունը երկխոսության ճիշտ կառուցվածքները գտնելու մեջ է: Նրանք գիտեն, որ անհրաժեշտ է օգտագործել ԵԱՀԽ-ի եւ մյուս միջազգային կազմակերպությունների բոլոր հնարավորությունները համայն Եվրոպայի կոնֆեդերատիվ կառույց ստեղծելու համար»:

Հիշեցնենք, որ Ֆրանսիան եւ Գերմանիան վերջին 100-150 տարվա ընթացքում առնվազն երեք անգամ բախվել են իրար համաշխարհային խոշոր ցնցումների ընթացքում, եւ այդժամ պայմանագիրը ձեռք է բերում առավել կարեւոր նշանակություն պատմական ավանդականության պարտադրած հակառակության ոգին կոտրելու առումով: Այն, բնեւ սկզբնական շրջանում ընդգրկում էր համագործակցության նեղ ոլորտներ՝ պաշտպանություն, արտաքին գործեր, կրթություն եւ երիտասարդություն, երկու երկրների ղեկավարներից պահանջում էր նաեւ քաղաքական խիզախություն, հաշվի առնելով հին տարածքային վեճերը եւ վերջին պատերազմում միմյանց պատճառած վնասները, հատկապես Ֆրանսիային, որ անցկացրել էր օկուպացիայի ծանր եւ նվաստացուցիչ տարիներ:

Երեկոյի ընթացքում հնչած գերմանացի եւ ֆրանսիացի կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները (Բախ, Հայդն, Շուբերտ, Գունո, Ռավել, Ֆորե, Մասնե, Մարե), որ մեծ ներշնչումով կատարեցին թավջութակահար Ֆելիքս Սիմոնյանը եւ դաշնակահար Նելլի Մարտիրոսովա-Սիմոնյանը, յուրատեսակ ձոն էր համաձայնության ոգուն: Երեւանյան ցուրտ, մութ եւ հուսահատությամբ լի այս օրերին, ուրբաթ օրվա երեկոն կարծես հիշեցրեց, որ կա վերջ բոլոր հակասություններին եւ դժվարություններին, պարզապես հարկավոր է «կամք եւ հեռատեսություն»:

Հ. Գ.

Եվրոպա

Միտերանը եւ Քոլը հանդիպեցին Բոննում

Ինչպես հաղորդում է ֆրանսիական RFI կայանը, Ֆրանսիայի նախագահ Միտերանը այցելել է Բոնն, կանցլեր Քոլի հետ նշելու ֆրանս-գերմանական զորամասի ստեղծման երեսնամյակը: Այդ զորամասը ծնունդ է առել 1963 թ. երկու երկրների այն ժամանակվա ղեկավարներ Դը Գոլի եւ Ադենաուերի ձեռք բերած համաձայնության շնորհիվ:

Այսօր դա դիտարկվում է իբրեւ միացյալ Եվրոպայի ապագա զինված ուժերի նախատիպ: Տարեդարձի կապակցությամբ Բրյուսելում ստորագրված փաստաթղթերի համաձայն ՆԱՏՕ-ի երկրների պաշտպանողի առաջացման դեպքում զորամասը անցնելու է ՆԱՏՕ-ի հրամանատարության տակ: Համատեղ զորամասի առկայությունը միայն մի երանգն է ֆրանս-գերմանական բազմակողմանի մերձեցման, որն առյունավետ զարգացում է առյուծ վերջին երեք տասնամյակների ընթացքում:

Միտերանն ու Քոլը այցելել են Գերմանիայում գործող ֆրանսերեն լեզվով ուսուցման կենտրոնները, որ անհրաժեշտ կապեր են պատրաստվում երկու երկրների միջեւ համագործակցության զարգացման համար: Համանման կենտրոններ, բայց արդեն գերմաներեն լեզվի ուսուցմամբ, կան նաեւ Ֆրանսիայում: Ֆրանսիան եւ Գերմանիան անում են ամեն ինչ, որպեսզի իրենց ժողովուրդների բարեկամությունը դրվի անխախտ հիմքերի վրա: RFI կայանը հաղորդում է, որ մինչեւ 1995 թ. ֆրանս-գերմանական համատեղ զորամասի կազմը կհասնի 40 հազարի, ինչը լուրջ զործոն կլինի ապագա Եվրոպայի ռազմական կառույցների:

Մոսկվա

Ադրբեջանում դժգոհ են դեսպանի հայտարարությունից

Մոսկվայում Ադրբեջանի լիազոր ներկայացուցչությունն «Ադրբեջանի եւ նրա ժողովրդի դեմ ուղղված կոպիտ ձեռնարկում» է համարել Մոսկվայում հունվարի 11-ին Ելենա Բոնների, Մեծ Բրիտանիայի լորդերի պալատի անդամ բարոնուհի Քերոլայն Քոկսի եւ Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինի անցկացրած մամուլի ասուլիսը:

Առանձնապես քննադատվել է մամուլի ասուլիսին դեսպան Ստուպիշինի մասնակցությունը, որն իբր «Ադրբեջանի հասցեին թույլ է տվել կոպիտ հարձակումներ եւ զրպարտչական մեղադրանքներ»:

Վլադիմիր Ստուպիշինը մասնավորապես հայտարարել է, որ Լեռնային Ղարաբաղում «սովորական հանցավոր պատերազմ է մղվում խաղաղ բնակչության դեմ, եւ երբ դա շարունակվի միջազգային ընկերակցության աչքի առաջ, ապա երեւի շուտով այդ ընկերության վերջը կգա»:

Կիեւ

Դադարեցնել հալածանքները

Եվրոպական եկեղեցիների խորհրդաժողովի գլխավոր քարտուղար Կան Ֆիշերը Ուկրաինայի նախագահ Կրավչուկին ուղղված դիմումի մեջ կոչ է արել սահմանադրական բոլոր հնարավորություններն օգտագործել Ուկրաինայի ուղղափառ եկեղեցու հալածանքները դադարեցնելու համար, աջակցել նրան պատկանող կայքի վերադարձմանը:

Խորհրդաժողովի գլխավոր քարտուղարի կարծիքով, եկեղեցու համար զանգվածային լրատվության միջոցների անմատչելիության ստեղծումը, մյուս միջոցառումները կատարվում են իշխանությունների աջակցությամբ:

Երեւանի օրհորդաց վարժարանը հայտարարում է ընդունելություն

Ուսման ծրագրում՝ տնտեսագիտություն, բուժական պատրաստություն, օտար լեզու, երաժշտություն, կոմպյուտեր, սեքսոլոգիա: Շրջանավարտները կստանան հաշվապահի կամ կոմպյուտերային տեխնիկայի օպերատորի միջազգային վկայական: Ուսման տեւողությունը՝ 1,5 տարի: Վարժարան կարող են ընդունվել միջնակարգ կամ բարձրագույն կրթություն ունեցող 30-ից ոչ բարձր տարիքի աղջիկները, 9-10 դասարանցիները եւ ուսանողուհիները: Դպրոցում սովորող աղջիկների համար նախատեսված են լրացուցիչ պարապմունքներ հայոց եւ օտար լեզուներից, բուհերի ընդունելության քննությունների ծրագրով:

Բոլոր դիմողներն անցնելու են հարցազրույց: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. փետրվարի 10-ը՝ երգ լսողական ընկերության շենքում (Սայաթ-Նովա փ. 15): Հեռախոս՝ 56-28-86

Ռուսական բաժին

Հայրիկյանը վերադառնում է եւ մեղադրում

▸ Սկիզբը էջ 2

Այն հարցին, թե վերադարձը մեծ քաղաքականությո՞ւն նշանակում է արդյոք, որ առաջիկա նախագահական ընտրություններին կառաջադրվի նաեւ Պարույր Հայրիկյանի թեկնածությունը, վերջինս պատասխանեց, թե նախորդ նախագահական ընտրություններին չէր առաջադրի իր թեկնածությունը, եթե դաշնակցությունն իր թեկնածուն չլիներ: «Ես այն ժամանակ դրեցի իմ թեկնածությունը, որպեսզի մի նոր կեղծ կուսակցություն, որը սակայն դրսում դրամ ունի եւ դրանով ուռճանում է, իր թեկնածուին առաջ չհրեր: Թե ինչ է ՀՀՇ-ն, բոլորս գիտենք, բայց այն, որ դաշնակցության անվան տակ ամեն տեսակի չհաջողված քաղաքական գործիչներ փորձեցին ասպարեզ իջնել եւ ժողովրդին ասել, թե տեսեք այլընտրանքը դաշնակցությունն է, ինձ տագնապեցրեց,- ասաց նա: Ես համոզված եմ, որ մի 20-30 տարի հետո, երբ հայրենիք ունենալու երջանկությունն ունենանք, մեր որդիներն ասելու են. դոք չէի՞ք ամաչում, որ Հայրիկյանի դեմ առաջին նախագահի հարցում մրցապայքարի էիք ելել»: Պրն. Հայրիկյանը հայտարարեց նաեւ, որ մեծ տհաճությամբ, այնուամենայնիվ իր պարտքն է համարում հաջորդ նախագահական ընտրություններին առաջադրել իր թեկնածությունը:

Կրնտրվի՞ արդյոք երբեւէ Հայրիկյանը նախագահ՝ ժամանակը ցույց կտա: Բայց զոնե հանուն ճշմարտության պետք է խոստովանել, որ եթե Լաչինի միջանցքը պաշտպանող բոլոր զինվորները նրա պես վարվեին, այսօր իրավիճակն անհամեմատ ավելի ծանր կլիներ: Բոլոր դեպքերում նավաստու վերջինը պետք է լքի խեղճ վտանգված նավը, երբ նույնիսկ նավահանգստում ավելի մեծ գործեր են սպասվում:

ԱՐԱՄ ԱՐՂՈՒԹՅԱՆ

Կրասնոյարսկում միլիցիան ձերբակալել է 23 մարդու, որոնք կասկածվում են պատվերով մարդասպանություններ կատարելու մեջ: Ենթադրվում է, որ վերջին մեկուկես տարվա ընթացքում խումբը սպանել է մոտ 10 մարդու: Դատախազությունը գտնում է, որ այս հանցագործ խմբի կազմում են եղել եւս մի քանի տասնյակ մարդիկ, որոնք ձեռք առնված միջոցների շնորհիվ շուտով կձերբակալվեն:

Թբիլիսի

Ռուսները կպաշտպանեն վրաց-թուրքական սահմանը

Հունվարի 26-ին Թբիլիսում երկու փաստաթղթերի ստորագրմամբ ավարտվել են Ռուսաստանի եւ Վրաստանի սահմանապահների պատվիրակությունների բանակցությունները: Այդ մասին «Ի-Ֆ»-ի թղթակցին հայտնել է Վրաստանի սահմանապահ զորքերի հրամանատար Պանտելեյմոն Գեորգաձեն: Նրա խոսքերով, բանակցությունները նվիրված էին Վրաստանում ռուս սահմանապահների մնալու ժամկետներին: Ըստ համաձայնագրի, ռուս սահմանապահները դեռ երկու տարի պետք է պաշտպանեն վրաց-թուրքական սահմանը: Պայմանագիրը նախատեսում է նաեւ ռուսների կողմից վրաց սահմանապահներին զենքի հանձնում:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ»

25.47.58
25.24.63
63.64.06

Կ2-Սերվիս կոոպերատիվը վերակազմավորվել է «Հայկական ծրագրեր» ՍՊԸ-ի եւ շարունակում է առաջարկել լավագույն համշվապահական, գործարար եւ բանկային ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

Լուրեր Հոսք

Ժիրինովսկու խորհուրդը Քլինթոնին

Ինչպես հաղորդում է Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության մամուլի ծառայությունը, կուսակցության ղեկավար Վ. Ժիրինովսկին ԱՄՆ ի նախագահ Բիլ Քլինթոնին կոչ է արել մեկընդմիշտ հրաժարվել «նախորդ վարչակազմի փակուղային արտաքին քաղաքական կուրսից»: Ամերիկյան ABC հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում Ժիրինովսկին հայտարարել է, թե «ՄԱԿ-ի թքենու տերեւի ներքո համաշխարհային ոստիկանի դերը ԱՄՆ-ին կհասցնի Եվրոպայի, Ռուսաստանի եւ Մերձավոր Արեւելքի երկրների հետ սուր առճակատման, կխորացնի ամերիկյան հասարակության սոցիալ-տնտեսական խնդիրները»: «Համաշխարհային ընկերակցության աչքին Վաշինգտոնն ավելի ու ավելի է վերածվում «չարիքի կայսրության», որտեղից խաղաղությանն սպառնացող վտանգ է բխում», մեջբերում է մամուլի ծառայությունը:

Պատրաստ են մեկնելու Աբխազիա

Այսօրվա դրությամբ Հյուսիսային Կովկասի Հանրապետությունների 15 հազարից ավելի կամավորներ պատրաստ են Աբխազիայում մարտնչել վրացական զորքերի դեմ: Այդ մասին Աբխազիայի հեռուստատեսությամբ հայտարարել է հանրապետության խորհրդարանի նախագահության անդամ Կոնստանտին Օզգանը, որն օրերս Գուդաուտա է վերադարձել Հյուսիսային Կովկասի հանրապետություններ կատարած ուղեւորությունից: Նա այն կարծիքին է հայտնել, որ այսօր «այլեւս խոսք անգամ չի կարող լինել Աբխազիայի եւ Վրաստանի որեւէ հարաբերության մասին»: «Մենք կլինենք ազատ պետություն, եւ ժողովուրդն ինքը կորոշի մեր պետության զարգացման հետագա ուղիները», ընդգծել է Կ. Օզգանը:

«Բիրլիկը» դարձյալ թիրախ

Ինչպես հաղորդում է BBC կայանը, Տաշքենդում դատավարություն է սկսվել «Բիրլիկ» ազգայնական կուսակցության ղեկավար Պուլատովի դեմ, որն ամբաստանվում է երկրի նախագահ Քարիմովին անձնական վիրավորանք հասցնելու մեջ: Ինչպես արդեն հաղորդվել էր, Պուլատովը ձերբակալվել էր Բիշքեկում եւ այդ գործողության օրինականության հարցը ցայսօր լղարզաբանված է մնում: Ուզբեկստանի օրենքներով նրան սպառնում է 6 տարի ազատազրկում: Նախագահ Քարիմովը նաեւ հրամանագիր է ստորագրել «Բիրլիկ» կազմակերպության գործունեությունը երկու ամսով դադարեցնելու վերաբերյալ: ԱՄՆ-ում հրապարակված ամենամյա փաստաթղթում տարբեր երկրներում մարդու իրավունքների հարգման իրավիճակի վերաբերյալ Ուզբեկստանը նշված է իբրեւ երկիր, ուր մարդու իրավունքները կոպտորեն ոտնահարվում են:

Անատոլի Կաշպիրովսկին ամուսնացել է

Կազանում հյուրախաղերի ժամանակ պատկառությունների քաղաքային պալատում տեղի է ունեցել Անատոլի Կաշպիրովսկու եւ Իրինա անունով մի ջեկ խուհու ամուսնությունը: Հարսանիքն անց է կացվել չափազանց գաղտնի պայմաններում: Նոր ընտանիքի ծնունդը նշվել է քաղաքամերձ մի վայրում, որտեղ հյուրախաղերի ընթացքում ապրում էր Կաշպիրովսկին:

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԼԱԲՅԱՆ